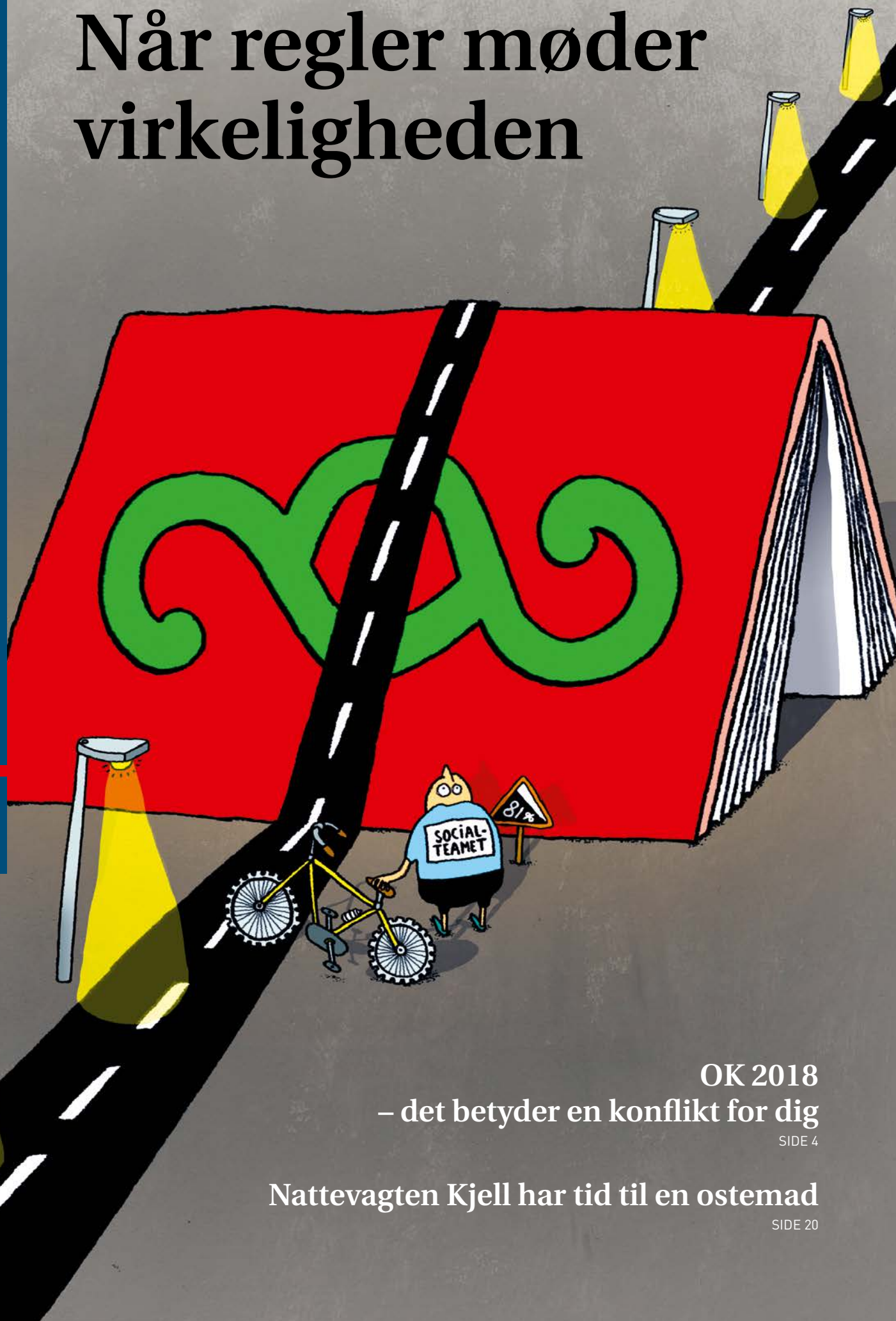


Når regler møder virkeligheden



OK 2018
– det betyder en konflikt for dig

SIDE 4

Nattevagten Kjell har tid til en ostemad

SIDE 20

4/2018 · UGE 11

75. ÅRGANG

ISSN 0105-5399

AnsvarshavendeForbundsformand
Benny Andersen**Redaktion**Jens Nielsen (redaktør), jni@sl.dk
Klaus Lange, kal@sl.dk
Tina Løvbohm Petersen, tln@sl.dk
Malene Dreyer, mad@sl.dk
Kit Lindhardt, klt@sl.dk
Lea Holtze, lhe@sl.dk
Steven Leweson (layout), stl@sl.dk

Læserindlæg, artikler og anmeldelser er ikke nødvendigvis udtryk for redaktionens eller organisationens mening. Redaktionen påtager sig intet ansvar for uopfordret indsendt stof.

Alle artikler fra Socialpædagogen tilbage til 1999 kan findes på socialpaedagogen.sl.dk/fagblad**Adresse**Socialpædagogen
Brolæggerstræde 9
1211 København K
Tlf. 7248 6000. Fax 7248 6001
Åbningstid: mandag-onsdag 9-15,
torsdag 9-17, fredag 9-13
nyhedsrum@sl.dk
socialpaedagogen.sl.dk**Læserbreve og kronikker**Socialpædagogen er forpligtet til at optage læserbreve fra medlemmer. De må højst fylde 2.000 anslag. Læserbreve med injurierende indhold kan afvises. Kronikker bringes efter en redaktionel vurdering og må højst fylde 8.000 anslag. Læserbreve og kronikker, der bringes i bladet, offentliggøres også på internettet. Indlæg sendes til nyhedsrum@sl.dk**Annoncer**Sendes til annoncer@sl.dk
Se priser, formater, deadlines osv. på socialpaedagogen.sl.dk**Kommende deadlines**

Deadline for læserbreve og stillingsannoncer til 5/2018, der udkommer i uge 14, er torsdag den 22. marts kl. 12. For tekstsideannoncer er deadline til 4/2018 onsdag den 21. marts.

Redaktionen af 4/2018 er afsluttet den 6.3.2018

AbonnementAbonnementspris 2018:
840,00 kr. inkl. moms (17 numre)
Løssalg: 50,00 kr. + porto**Oplag**45.049 i perioden
1.7.16-30.6.17**Produktion**

KLS Pureprint A/S

Forsideillustration

Louise Thrane Jensen



Medlem af:



DANSKE MEDIER

KOMMENTAR

Som situationen er nu, skal vi være flere år på arbejdsmarkedet end tidligere. Og det skal være gode og udviklende år

Giv den gode arbejdsplads et servicetjek

Af Marie Sonne

Forbunds næstformand



FOTO: RICKY JOHN MOLLOY

Overenskomstforhandlinger fylder for øjeblikket. Som I jo ved, har der været sammenbrud i forhandlingerne på både det statslige, det regionale og det kommunale område, og nu er vi desværre nået så højt op ad konfliktrampen, at vi har vedtaget fælles konfliktgrundlag – sammen med en lang række fagforbund.

I skrivende stund ved jeg ikke, om vi er på vej ud i en konflikt, eller om vi lander en aftale med arbejdsgiverne, når vi har været en tur i Forligsinstitutionen, der jo har til opgave at løse den her slags knuder op. Vi vil helst ned ad trappen og undgå en konflikt. Men vi er også parate, hvis det kommer dertil. For vi står fast på vores krav om at sikre en reallønstigning. Og overenskomstområdet er en naturlig hjørnesteen for Socialpædagogernes faglige arbejde. Det er garanten for ordentlige ansættelsesvilkår, som igen er forudsætningen for at udføre en kvalificeret socialpædagogisk indsats!

Men ordentlige ansættelsesvilkår handler ikke kun om løn og pension. Det handler også om, at der er gode rammer og vilkår, som bl.a. sikrer et godt arbejdsmiljø og faglig udvikling.

Som situationen er nu, skal vi være flere år på arbejdsmarkedet end tidligere. Og det skal være gode og udviklende år. Både for den nyuddannede, for kollegaen, som har nedsat arbejdsevne, og for den kollega, som er på vej til at afslutte sit arbejdsliv. Det kræver gode personalepolitikker, der skaber tryghed i alle livsfaser.

Socialpædagogerne vil have indflydelse på at sikre netop denne tryghed gennem hele arbejdslivet. Derfor indgår vi også personalepolitiske aftaler ved overenskomstbordet: Fx fastholdelse af seniorer, kompetenceudvikling, tilrettelæggelse af arbejdstid, trivsel og sundhed og retningslinjer for sygefravær.

Og derfor har vi opdateret vores redskabs- og inspirationskatalog 'Den gode Arbejdsplads' med nye afsnit om arbejdsmiljøarbejdet. Derudover er der et overblik over de relevante kommunale og regionale personalepolitiske aftaler på vores område og nogle redskaber til, hvordan I konkret arbejder med aftalerne på arbejdspladserne.

Vi vil understøtte det lokale arbejde med at skabe de gode rammer og vilkår, så arbejdsmiljø, faglighed og tryghed i ansættelsen bliver en integreret del af både det daglige socialpædagogiske arbejde og det overordnede strategiske arbejde. Den gode arbejdsplads skabes i et tillidsfuldt samarbejde mellem medarbejdere og ledere.

Det ved jeg, at mange af jer har allerede har fokus på. Men skal I give jeres lokale personalepolitiske aftaler et servicetjek, så tag et kig på 'Den gode Arbejdsplads'. God læselyst. Og god arbejdslyst!

Du finder 'Den gode Arbejdsplads' på www.sl.dk/dga

INDHOLD

08



ILLUSTRATION: LOUISE THRAANE-JENSEN

04 OK 2018

Hvad betyder det for dig, hvis det ender med en konflikt – en strejke eller en lockout? Bliver du ramt og hvordan? Og hvad kommer der til at ske i de kommende uger? Få svar på nogle af de mange spørgsmål, der melder sig efter sammenbruddet i OK-forhandlingerne og afsendelsen af konfliktvarsler. Og læs forbundsformand Benny Andersens syn på, hvad det er, der er på spil, og hvorfor det handler om at gå efter en løsning for alle

08 DILEMMAER

Kender du det? Når love og regler bare ikke rimer på hverdagen for en socialpædagog, og du støder panden hårdt mod regler om fx låste døre, overvågning af borgere og medicinbehandling på bosteder? Hvordan håndterer du det? Vi har samlet en stribe eksempler på, hvordan socialpædagoger oplever det, når regler møder virkeligheden og har spurgt en række eksperter, hvor det er, der er noget galt

19 ANBRAGTE

Ny kurs gav færre magtanvendelser

20 NYE JOBOMRÅDER

Det er langt fra alle ældre med demens, som sover igennem om natten. Derfor har man i Randers Nord ansat socialpædagog Kjell Vindevoghel som fast mand i en tværfaglig natgruppe, der dækker otte plejecentre. Med sin neuropædagogiske erfaring kan han noget, som det sundhedsfaglige personale ikke kan

20



FOTO: KISSIN MØLLER HANSEN

24 INTEGRATION

På det socialpædagogiske tilbud SPUC i Helsingør har de slået dørene op for flygtninge fra den lokale sprogskole Clavis, der kan komme i sprog- og kulturpraktik på SPUC. Og mødet mellem flygtningene og de lokale borgere med udviklingshæmning har været til gavn og glæde for begge parter

28 FGU

Stærk social indsats er afgørende

29 ARBEJDSKADER

Minister ind i sag om afviste sager

30 FRIVILLIGHED

Handicappede bliver besøgsvenner

30 LÆSERBREV**31 TIDLIG INDSATS**

Samarbejde med frivillige virker

31 SAGSBEHANDLING

Gode resultater med børneinddragelse

32 ANBRINGELSER

Der mangler udvikling for børn og unge

32 ARBEJDSMILJØ

Mindre stress med mindfulness

34 BØGER

OK 2018

EN LØSNING FOR ALLE

Af Benny Andersen, forbundsformand

Foto: Ricky John Molloy



MENS DISSE LINJER SKRIVES drysser sneen ned over store dele af landet – og vi er på vej mod konflikt. OK-forhandlingerne brød sammen sidst i februar, først på det statslige og siden på det kommunale og det regionale område. Arbejdsgiverne ville ikke med være med til at sikre en anstændig og rimelig reallønsudvikling til os offentligt ansatte. Derfor går det mod konflikt.

Vi har ellers i tre overenskomstperioder i træk – mens den økonomiske krise har kradset i Danmark – udvist stor ansvarlighed og realisme. Det har afspejlet sig i OK-aftalerne! Nu er tiderne skiftet. Krisen er forbi, og økonomien buldrer derudad – det siger regeringens ministre jo selv ved enhver given lejlighed. Og derfor er også kun rimeligt, at det nu også afspejler sig i lønudviklingen for socialpædagoger og andre offentligt ansatte. For nej, vi har ikke haft nogen lønfest, og nej, de offentlige lønninger er ikke stukket af fra de private. Vi har jo en aftale – reguleringsordningen – der netop sørger for, at offentlige og private lønninger over tid følges ad. Regeringens såkaldte dokumentation for 'lønfesten' bliver ikke mere sand af at blive gentaget.

Til gengæld burde de offentlige arbejdsgivere kigge sig en ekstra gang over skulderen, når det handler om at sikre de fortsatte muligheder for at rekruttere de rigtige fagpersoner til at løfte velfærden i Danmark. Skal det lykkes i de kommende år, så nytter det altså ikke at fortsætte udhulingen af arbejdsvilkårene og rammerne for de ansatte. Og uden den rigtige faglighed, så lykkes velfærdsindsatsen ude hos borgerne ikke. Men ved OK-forhandlinger viste arbejdsgiverne en dyb mangel på vilje til at fremtidssikre den offentlige sektor gennem en rimelig lønudvikling.

Når disse linjer læses en god uges tid, efter de er skrevet, kan meget være ændret. Forårsvarmen kan have meldt sig. Forligsmanden kan have spillet ud med et mæglingforslag. Vi er måske tilbage ved forhandlingsbordet. Lige nu er vi i en uforudsigelig fase. Men ét står tilbage, når det her forløb er overstået: Vi har som fagbevægelse på det offentlige område vist, at vi op til og under forhandlingerne har kunnet stå sammen. Vi fastholdt, at der skulle forhandles om en arbejdstidsaftale med lærerne, før vi andre gik i gang. Vi er en kreds af forbund, der har fastholdt fokus på ligeløns- og lavtlønsområderne. Og fra Socialpædagogerne har vi spillet ud med en række krav, der har haft fokus på både at sikre trivsel, faglighed og arbejdsmiljø – og gode vilkår for borgerne.

For os i fagbevægelsen handler solidaritet nemlig ikke kun om os selv – det handler om sammenhængskraften i hele samfundet. For os i Socialpædagogerne handler OK-aftalerne ikke om at 'rage til os'. Det handler om – gennem forhandling og fælles aftaler – at være med til at sikre såvel gode løn- og arbejdsvilkår til vores medlemmer som en klog udvikling af vores del af den offentlige sektor. Det hænger jo sammen. God faglighed kræver ordentlige rammer i det daglige. Og god faglighed er det, der kan sikre god livskvalitet de handicappede og udsatte børn, unge og voksne, vi arbejder for og med til daglig.

Det er derfor, at vi – også hvis det skulle komme til en konflikt – fastholder, at det for os handler om én ting: Vi skal sikre, at vi også i de kommende år sammen kan løfte de centrale velfærdsopgaver. Vi skal have en løsning for alle. ■

OK 2018 – FØLG MED!

Hvad sker der i Forligsinstitutionen? Hvad skiller nu parterne? Er der udvikling eller stilstand? Følg med i OK-situationen her:

www.facebook.com/forbundsformanden
Socialpædagogernes formand Benny Andersens egen side.

www.facebook.com/socialpaedagogerne
Forbundets facebookside.

www.sl.dk/ok2018
Forbundets hjemmeside med både nyheder og nyttig information om OK-forhandlinger, konflikt m.m.

www.sl.dk/kredse
Hold også øje med din kreds' hjemmeside.

FORLIG ELLER FORLIS?

Hvordan endte OK-forhandlingerne i Forligsinstitutionen? Her er en kort oversigt over forløbet, som det har set ud hidtil, og over de mulige forløb, der ligger forud i de kommende uger

2017

EFTERÅRET Parterne udtager deres krav til de forestående OK-forhandlinger.

EFTERÅRET Regeringen truer med at gøre op med den betalte frokostpause for de statsansatte, der ikke har rettigheden indskrevet i deres overenskomst.

NOVEMBER Forbundene indgår en såkaldt musketered om, at ingen af dem vil starte egentlige forhandlinger, før der er indledt reelle forhandlinger om lærernes arbejdstid.

DECEMBER Finansministeriet fremlægger beregninger, der angiveligt viser, at de offentlige lønninger er steget langt mere end de private. De faglige organisationer afviser opgørelsen som misvisende.

12. DECEMBER Parterne udveksler krav.

15. DECEMBER Forhandlinger sat på stand by – lærerforhandlingerne er ikke kommet i gang.

21. DECEMBER Parterne mødes og uddyber kravene for hinanden.

2018

5. JANUAR De første politiske forhandlinger mellem Forhandlingsfællesskabet og KL skulle have fundet sted – men forhandlingerne er fortsat på stand by.

14. FEBRUAR Ny optimisme efter melding fra KL om vilje til aftale – også for lærerne.

18. FEBRUAR Optimismen punkteret efter forhandlingsrunde uden bevægelse mellem parterne

23. FEBRUAR Statens OK-forhandlinger bryder sammen

26. FEBRUAR Forhandlingerne med KL bryder også sammen

27. FEBRUAR Også forhandlingerne med regionerne må opgives.

28. FEBRUAR Den oprindelige deadline for alle forhandlinger.

1. MARTS Forligsmanden afholder de første møder med hhv. de statslige, de kommunale og de regionale forhandlingsparter.

1. MARTS De første konfliktvarsler på det statslige område afsendes. Organisationerne har aftalt at varsle strejke for 10 pct. af de ansatte i stat, regioner og kommuner fra 4. april.

MARTS Lockout? Arbejdsgiverne kan selv varsle lockout – eller vælge at svare igen på strejkevarsler med at varsle lockout.

MARTS Parterne kan fortsat selv lande en aftale. Den vil så komme til urafstemning på normal vis.

MARTS Forligsmanden kan finde en løsning og fremlægge et mæglingsforslag.

1. APRIL Den nuværende overenskomst udløber. Så længe der ikke er indgået en ny, løber den gamle overenskomst videre.

4. APRIL Fra denne dag kan en konflikt tidligst starte, hvis ikke der er landet en aftale.

23. APRIL Her kan konflikten starte, hvis forligsmanden har udskudt konflikten i to uger.

7. MAJ Her træder konflikten i kraft, hvis det ikke lykkes at få opbakning til et af forligsmandens mæglingsforslag.

MAJ Regeringsindgreb? Bryder konflikten ud, kan regeringen gribe ind og stoppe konflikten med et lovindgreb.

EFTER EN KONFLIKT Du er ansættelsesmæssigt stillet som før konflikten – uanset om der har været tale om en strejke eller en lockout.

Se en længere version af tidslinjen med forklaringer på WWW.SL.DK/OK2018



OK 2018

KONFLIKT – HVAD BETYDER DET

Ender OK-forhandlingerne med, at der udbryder konflikt i april eller maj, får det direkte konsekvenser for de medlemmer, der bliver ramt af strejke eller lockout. Og det rejser selvfølgelig en masse spørgsmål. Her finder du nogle af dem, der er stillet hyppigst på forbundets chat og hotline om konflikten – og en kort udgave af svarene

BLIVER JEG RAMT AF KONFLIKT – AF STREJKE ELLER LOCKOUT?

Socialpædagerne har udtaget 10 pct. af medlemmerne til strejke – og de har på nuværende tidspunkt fået besked om det. Du kan se listen over arbejdspladser på www.sl.dk/konflikt

Alle øvrige medlemmer skal arbejde som sædvanligt. Ingen af de undtagelser og særlige forhold, som berører de strejkende, gælder for dem, som ikke er berørt af konflikt.

Om arbejdsgiverne varsler lockout, vides ikke ved dette blads deadline, og derfor vides det heller ikke, hvor mange og hvem der rammes. Også her orienterer forbundet så hurtigt som muligt dem, der står til at blive ramt, ligesom du vil kunne finde oplysninger i den opdaterede konfliktvejledning på www.sl.dk/konflikt.

Hvis du er privatansat eller familieplejer, bliver du ikke ramt af konflikten. Og hvis du er tjenestemand eller reglementsansat, kan du ikke deltage i konflikt og skal arbejde som sædvanligt.

Ikke-medlemmer udtages ikke til strejke, men de kan godt blive ramt af lockout, og i så fald er der ingen hjælp at hente fra forbundet. De kan heller ikke deltage i de konflikttramtes arrangementer mv.

HVAD MED MIG, DER ER STUDERENDE/PRAKTIKANT?

Studerende i lønnet praktik er ikke omfattet af konflikt, men skal møde på arbejde. Men den studerende må *ikke* påtage sig ekstraarbejde som følge af konflikten og må *ikke* indgå i nødberedskabet.

Studerende i ikke-lønnet praktik på en konflikttramt arbejdsplads skal følge personalet på arbejdspladsen.

HVAD MED MIG, DER ER ANSAT PÅ DELTID?

Deltidsansatte, der er ansat på en konflikttramt arbejdsplads, får konfliktunderstøttelse efter samme retningslinjer som for fuldtidsbeskæftigede. Hvis du normalt får supplerende dagpenge, kan du ikke få det under en konflikt, da du som omfattet af konflikten ikke står til rådighed for arbejdsmarkedet. I stedet har du ret til konfliktunderstøttelse.

FÅR JEG KONFLIKTUNDERSTØTTELSE UNDER STREJKE?

Ja, hvis du er medlem, får du konfliktunderstøttelse, som svarer til din almindelige løn (grundløn + kvalifikationsløn + funktionsløn + særydelser, men uden pension). Konfliktunderstøttelsen er beregnet ud fra din seneste lønseddel.

Dog er der nogle betingelser, der skal være opfyldt. Det betyder bl.a., at du skal være indmeldt senest seks måneder før konfliktstart. Du kan få dispensation for dette krav, hvis du først har fået arbejde på Socialpædagogernes område for mindre end et halvt år siden, eller hvis du bliver overflyttet fra et andet overenskomstbærende forbund som fx BUPL eller FOA.

Hvis du er medlem af KRIFA, Det Faglige Hus eller slet ikke nogen fagforening, kan du *ikke* på nuværende tidspunkt melde dig ind og få konfliktunderstøttelse fra Socialpædagerne.

Andre betingelser er fx, at du skal følge reglerne for fremmøde i forbindelse med aktiviteter under strejken, og at du ikke må skyldes i kontingent.

HVORNÅR KAN KONFLIKTEN STARTE?

Se tidslinjen på foregående side.

FÅR JEG UNDERSTØTTELSE, HVIS JEG BLIVER LOCKOUTET?

Forbundet arbejder på flere forskellige løsningsmodeller, som sikrer din økonomi, hvis du bliver lockoutet. Præcis hvordan modellen bliver, vil der blive informeret om, så snart løsningen er på plads. Men hvis du ikke er medlem, kan du ikke få støtte fra Socialpædagerne – heller ikke hvis du kun er medlem af a-kassen. Du kan heller ikke få dagpenge, hvis du bliver lockoutet.

LÆS MERE

Se flere spørgsmål og uddybende svar finder du på www.sl.dk/konflikt

Siden opdateres løbende, efterhånden som situationen udvikler sig.

KONFLIKT-HOTLINE ÅBNET

Har du spørgsmål om den potentielle konflikt, så kontakt forbundets konflikt-hotline på tlf. 7248 6080 eller mail: konflikt@sl.dk

OK 2018

FOR MIG?

KAN JEG HOLDE FERIE UNDER EN KONFLIKT?

Der er forskel på, hvornår konflikten varsles, og hvornår den træder i kraft, og det betyder noget for, om du kan holde ferie.

Du kan godt holde ferie efter, at en konflikt er varslet, men før konflikten træder i kraft. Hvis din ferie er planlagt til påbegyndelse senest samtidig med konfliktens start, skal du afholde den som planlagt, uanset konflikten.

Men du kan ikke starte ferie efter, at konflikten er trådt i kraft. Planlagt ferie under en konflikt er suspenderet, mens konflikten løber. Du kan heller ikke afspadsere under konflikt.

Du kan ikke få erstatning fra forbundet for evt. tab, hvis din ferie bliver suspenderet på grund af en konfliktsituation. Tjek evt. din rejseforsikring.

Når konflikten er overstået, aftaler du med din leder, hvornår ferien så skal holdes.

HVAD MED SYGDOM UNDER EN KONFLIKT?

Hvis du er langtidssygemeldt ved konfliktens start, bliver du ikke udtaget til strejke.

Bliver du syg undervejs, og er omfattet af konflikten, skal du give din kreds besked.

Hvis dit barn bliver syg, kan du ikke benytte dig af barns første og anden sygedag. Hvis du er konfliktramt og har barn syg, skal du kontakte din kreds, ligesom hvis du selv var syg.

HAR JEG FRI, HVIS JEG ER OMFATTET AF KONFLIKT?

Nej, når man er omfattet af konflikt, betyder det ikke, at man har fri. Kredsen orienterer dig om aktiviteter, du som konfliktramt har mødepligt til.

HVAD MED BORGERNE?

På konfliktramte arbejdspladser aftales der ved behov et nødberedskab, mens konflikten står på for at undgå, at der opstår livstruende situationer på de arbejdspladser, der er berørt af strejken. Socialpædagogerne og arbejdsgiveren aftaler nødberedskabets omfang. Nødberedskabet består af overenskomstansat personale. Kredsen afgør, hvem der indgår i nødberedskabet.

REALLØNNEN DET STORE STRIDSPUNKT

Trods uenighed om både lærernes arbejds-
tidsaftale og statsansattes frokostpause
er det striden om de offentligt ansattes
lønudvikling, der er endt med at blive den
potentielt konfliktudløsende faktor

Af Jens Nielsen, jni@sl.dk

Det handler om, hvorvidt de offentligt ansattes løn er steget mere end lønningerne på det private arbejdsmarked. Slagsmålet startede kort før, de egentlige forhandlinger blev skudt i gang, da Finansministeriet offentliggjorde beregninger, der angiveligt beviste, at lønnen siden 2008 er steget 1,6 pct. mere for statsansatte, 2,4 pct. mere for de kommunalt ansatte og 1,1, pct. mere for de regionalt ansatte end for de ansatte på det private arbejdsmarked.

Statens chefforhandler, innovationsminister Sophie Løhde (V), mente, at de offentligt ansatte 'skylder' op mod 6 mia. kr. og kaldte udviklingen en lønfest, der må stoppes.

De faglige organisationer afviste blankt opgørelsen og kaldte det manipulation, at ministeriet netop havde valgt 2008 som opgørelsestidspunkt. De henviste til reguleringsordningen, der sørger for, at de offentlige og de private lønninger over tid udvikler sig parallelt. Og når de offentlige lønninger fx i 2009 steg markant mere end de private, skyldes det de lønstigninger, der var aftalt i OK 2008, mens det private område havde taget deres lønhop i forlængelse af den private OK-aftale fra 2007. Netop derfor er det misvisende at bruge 2008 som skæringsdato, er argumentet.

Nu er forhandlinger endt i forligsinstitutionen, og også her forventes lønstriden at måtte blive det springende punkt. ■

HVEM ER UDTAGET TIL KONFLIKT?

Ca. 2.750 medlemmer, fordelt på 26 arbejdspladser i 5 regioner og 155 arbejdspladser i 34 kommuner, er udtaget til konflikt.

Se hele listen over de arbejdspladser, som er udtaget på www.sl.dk/konflikt

DILEMMAER

NÅR REGLER MØDER VIRKELIGHEDEN

Landets love er til for at sikre borgernes frihed og retssikkerhed. Uanset om de har et handicap eller ej. Så langt så godt. Men kender du det, når love og regler bare ikke rimer på hverdagen for en socialpædagog, og at du støder panden hårdt mod den ene paragraf efter den anden i arbejdet med borgerne? Det er den slags love, der kan sætte fut i diskussioner om låste døre, overvågning af borgere og medicinbehandling på bosteder. Vi har samlet en stribe eksempler på, hvordan socialpædagoger oplever det, når regler møder virkeligheden

LÅSTE DØRE

Vi har et dybt kendskab til beboerne

Når vi skrider til sådan noget som låste døre, bygger det jo på nogle grundige pædagogiske vurderinger og faglige beskrivelser af den beboer, det handler om

Erik Borring, socialpædagog og TR, Sølund

Erik Borring og hans kolleger blev forskrækket over den sort/hvide fremstilling af sagen, da Sølund endte i mediernes søgelys i en sag om låste døre. Vi handler jo ud fra meget nøje pædagogiske vurderinger af beboerne, siger han

Af Jens Nielsen, jni@sl.dk
Illustration: Louise Thrane Jensen

Jeg må sige, at vi var mange, der blev forskrækkede over tempoet, da sagen først, ja, eksploderede i mediernes. Vi er da alle sammen klar på, at vi selvfølgelig skal overholde loven, men det her er jo ikke kun sort/hvidt. Og vi kunne da godt have ønsket, at nogle af alle de gode historier blev eksponeret på samme måde.

Sådan siger socialpædagog Erik Borring, der er tillidsrepræsentant på Sølund i Skanderborg. Stedet kom i søgelyset i en sag om låste døre ud mod udearealerne – en aflåsning, der havde til formål at beskytte og skjærme en beboer, der ellers kunne være i risiko for at begive sig ud på egen hånd – og dermed komme i fare i trafikken.

Men de låste døre strider mod reglerne, mente Socialtilsynet, og Sølund fik påbud om at finde en anden løsning. Hvorefter en pårørende på sociale medier opfordrede kommunen og Sølund til at trodse påbuddet. Det fik sagen til at ramme medierne.

Inden da havde man nu allerede været igennem sagen på Sølund, og det generede Erik Borring og kollegerne, at sagen blev fremstillet så forsimplet:

– Tilsynet havde ikke kun været på ét besøg. Og det er da klart, at lov er lov, og den skal vi overholde. Men der er jo heller ikke nogen af os, der bare låser døren, fordi det er let. Når vi skrider til sådan noget som låste døre, bygger det jo på nogle grundige pædagogiske vurderinger og faglige beskrivelser af den beboer, det handler om. Vi gør det af bekymring og omsorg, og der, hvor vi så fjerner noget frihed, sætter vi vores relation til den enkelte beboer i stedet. Det er den, vi byder ind med som socialpædagoger, og som giver vores beboere størst mulig livskvalitet, siger han.

Indgreb giver livskvalitet

– På Sølund bor der 240 mennesker med meget forskellige behov. Og der er nogen, hvor begrebet personlig frihed ikke giver så meget mening i gængs forstand, og som ikke kan håndtere den frihed, som fx helt åbne døre giver. Her kan det



Vi skal være helt objektive og fx med en borger kunne sige, at han har den og den udviklingsalder – og derfor er det ikke realistisk, at han kan blive trafikssikker. Og når det nu er sådan, må vi jo indrette omgivelserne efter det – alt andet ville jo være et svigt

Erik Borring, socialpædagog og TR, Sølund

være påkrævet, at vi indimellem bruger det, der er defineret som magtanvendelse, for at sikre dem et godt og trygt liv, siger Erik Borring.

Han fortæller om en beboer, der har boet på Sølund i mere end 50 år, men hvor det at 'træne ham i at være sikker i trafikken ikke været en mulighed'.

– For ham har vi lavet en grundig pædagogisk beskrivelse og har ansøgt og få lov til at udstyre ham med en GPS, så vi kan holde øje, hvis han går mere end 200 meter væk og så få ham guidet tilbage. Det er jo et indgreb i hans personlige

frihed – men her vil jeg sige, at det har givet ham bedre livskvalitet.

Erik Borring peger på, at man som socialpædagog investerer mange følelser i arbejdet, og at de kommer i spil, når nogen udefra påtaler ens praksis:

– Jeg har været 20 år på Sølund, og jeg og mine kolleger har lært vores beboere meget godt at kende og holder af dem, og derfor skal der en del til for at ændre praksis. For den bygger jo på vores dybe kendskab til de her mennesker, siger han.

Og den grundpræmis stiller store krav til socialpædagoger – både som enkelte fagpersoner og som individer:

– Trods vores engagement i beboerne skal vi være nøgterne og passe på ikke at gøre dem dygtigere, end de er så at sige. Vi skal være helt objektive og fx med en borger kunne sige, at han har den og den udviklingsalder – og derfor er det ikke realistisk, at han kan blive trafikssikker. Og når det nu er sådan, må vi jo indrette omgivelserne efter det – alt andet ville jo være et svigt, mener Erik Borring.

Åben for kritik

Men som fagpersoner kræver netop den vurdering både akkuratess og åbenhed:

– Det stiller store krav til, at vi som fagpersoner er åbne. Når man som jeg har gået meget sammen med en fast gruppe af andre kolleger på fx week-endvagterne, så er det klart, at der er en fare for, at man holder på sit, hvis der kommer kritik udefra. Så er det bare 'dem', der ikke forstår, hvad vi har gang i. Den fælde skal vi passe på ikke at falde i, og det kræver, at vi hele tiden dokumenterer og beskriver, hvad vi gør, og at vi er villige til at blive bokset til af folk, der ser det udefra. Den kritik skal vi da fagligt kunne holde til, siger Erik Borring

Men hvad så hvis sammenstødet mellem regler og pædagogisk meningsfuld praksis bliver for grelt? Så må man bruge de brolagte veje op ad i systemet til at få ændret reglerne, mener han:

– Hvis der er noget, der ikke hænger sammen i forhold til vores praksis, så er den korte version vel, at vi som socialpædagoger må påvirke politikerne ved at gå til vores kredsfolk og til forbundsledelsen, og så må de gå videre til Christiansborg og få lovgiverne til at indrette lovgivningen, så den passer til fx vores beboere og sikrer dem så godt et liv som muligt, siger Erik Borring. ■

EGESKOVHUS FINDER LØSNING PÅ LÅSTE DØRE

I sommer forlod en syvårig pige døgninstitutionen Egeskovhus for børn med nedsat funktionsevne og blev senere fundet druknet. Efter den tragiske ulykke ville institutionen sikre alle udgange bedre med låse. Men den gik ikke.

Ifølge Socialtilsyn Midt var de låste døre ulovlig magtanvendelse, og låsene skulle af igen. Viborg Kommune var uenig i tolkningen og bad om en særlig aftale.

I begyndelsen af februar fandt parterne frem til en løsning: Nogle døre forbliver låst, mens en enkelt dør ud til en indhegnet legeplads fremover er åben.

LÅSER ELEVATOREN OM NATTEN

Midt om natten triller 'Inga' vanen tro kørestolen ud af sin bolig og hen foran elevatoren. Selvom hun lider af en svær udviklingshæmning, ved hun præcis, hvilken knap hun skal trykke på for at bringe elevatoren op på sin etage.

Ifølge Grundlovens §71 om den personlige friheds ukrænkelighed må intet stoppe hende i at søge ud i friheden. Men hendes handicap gør hende ude af stand til at tage vare på sig selv derude, vurderer bostedets personale. Derfor gradbøjer de loven.

Når dagen går på hæld, kører personalet elevatoren op på bostedets øverste etage og låser den fast. Og når Inga har trykket på knappen tilstrækkeligt længe uden held, giver hun op og triller ind i seng igen.

OVERVÅGNING

Alarm til nattevagter ender i påbud

Trædemåtter og rumalarmer giver nattevagten på specialtilbuddet Koktvedparken og Koktvedstien et hint, når en beboer er på afveje, så vagten kan guide vedkommende tilbage i sikkerhed. Men det er ulovlig overvågning, lyder Socialtilsynets dom

Af Lea Holtze, lthe@sl.dk

Illustration: Louise Thrane Jensen

Vores primære opgave er at passe på borgerne og sørge for, at de trives og har det godt. Men lige nu arbejder nattevagterne nærmest i blinde.

Sådan lyder det fra Morten Hedemann, der er socialpædagog og tillidsrepræsentant på specialtilbuddet Koktvedparken og Koktvedstien for mennesker med udviklingshæmning i Frederikshavn. Udmeldingen kommer, efter at hans arbejdsplads for nylig fik to påbud fra Socialtilsyn Nord.

På Koktvedstien har der nemlig ligget en trædemåtte foran sengen i en af beboernes lejligheder. Trædemåtten gav signal til nattevagtens telefon, hvis beboeren trådte ud på måtten om natten. Desuden har Koktvedparken haft rumalarmer installeret i fællesarealerne, som tændte lyset og gav nattevagten besked, hvis en beboer gik derud.

Ifølge servicelovens § 125 kan man anvende personlige alarm- og pejlesystemer i en afgrænset periode, hvis der er risiko for, at en beboer er til fare for sig selv eller andre ved at forlade bostedet. Men man må ikke opsætte alarmerne i botilbuddet eller overvåge beboeren generelt. Derfor lød Socialtilsynets konklusion, at Koktvedparken og Koktvedstien brød reglerne om magtanvendelse og overvågning.

– Det er jo ikke noget, vi har tænkt over som overvågning. Redskaberne har været en selvfølge for os, fordi de giver mening i forhold til at kunne passe på beboerne. Derfor er det frustrerende, når tilsynet kriminaliserer den praksis, siger Morten Hedemann.

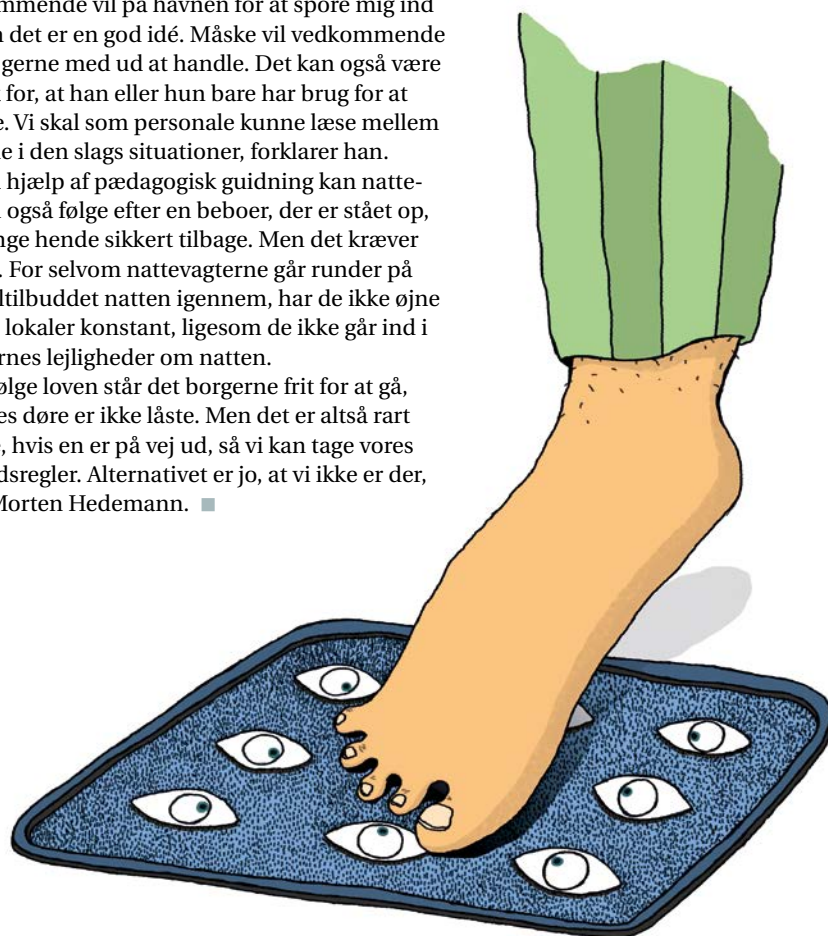
I dagtimerne har socialpædagerne bedre mulighed for at hjælpe beboerne på rette vej end om natten, forklarer han. Her bliver beboerne inddraget i indkøb, madlavning og alle andre daglige gøremål i det omfang, de har lyst. Og hvis en

beboer pludselig vil en tur på havnen, ser og hører Morten Hedemann og de andre socialpædager det og har mulighed for at guide.

– I sådan en situation ville jeg spørge, hvad vedkommende vil på havnen for at spore mig ind på, om det er en god idé. Måske vil vedkommende lige så gerne med ud at handle. Det kan også være udtryk for, at han eller hun bare har brug for at snakke. Vi skal som personale kunne læse mellem linjerne i den slags situationer, forklarer han.

Ved hjælp af pædagogisk guidning kan nattevagten også følge efter en beboer, der er stået op, og bringe hende sikkert tilbage. Men det kræver et præj. For selvom nattevagterne går runder på specialtilbuddet natten igennem, har de ikke øjne på alle lokaler konstant, ligesom de ikke går ind i beboernes lejligheder om natten.

– Ifølge loven står det borgerne frit for at gå, og vores døre er ikke låste. Men det er altså rart at vide, hvis en er på vej ud, så vi kan tage vores forholdsregler. Alternativet er jo, at vi ikke er der, siger Morten Hedemann. ■



SÅ LÆNGE DER ER SAMTYKKE

Er det overvågning, når et botilbud i Holstebro har et trykfølsomt gulv installeret på 16 af botilbuddets værelser, som slår alarm, hvis en beboer forlader sengen om natten eller ligger på gulvet?

Nej, ikke når enten beboer eller værgе har skrevet under på en samtykkeerklæring. Desuden er teknologien ikke aktiv pr. automatik, men skal aktiveres af personalet. Derfor har botilbuddet endnu ikke fået anmærkninger af socialtilsynet.

Loven forsinker den rette hjælp

Hvis en af de unge har menstruationsmerter eller får en fodvorte, skal socialpædagog Sanne Petersen kontakte en læge og køre på apoteket, for at den unge kan blive behandlet med håndkøbsmedicin. Det er tidskrævende og gør, at personalet venter med at sætte ind, fortæller hun.

Af Lea Holtze, lhe@sl.dk

Illustration: Louise Thrane Jensen

Højsæsonen for influenza har netop fejet hen over landet og efterladt mange feberramte på bosteder og institutioner. Men på grund af sundhedslovens regler om medicinbehandling kan der gå tid, før personalet kan hjælpe fx men-

nesker med udviklingshæmning, der ikke selv kan opbevare og håndtere medicin.

– Selvfølgelig har alle ret til smertelindrende medicin. Men vi skal omkring det store system hver eneste gang, og det gør det utrolig tidskrævende. Derfor oplever jeg, at man venter i længere tid, før man håndterer det, siger 'Sanne Petersen', der arbejder på en døgninstitution for børn og unge med svær udviklingshæmning.

Hvis Sanne Petersen eller kollegaerne vil give en ung, der er ramt af influenza eller har menstruationssmerter, et par Panodiler, skal de først have fat i lægen – eller vagtlægen, hvis det er uden for normal arbejdstid. Lægen skal da enten ordinere håndkøbsmedicinen, så den ligger klar på apoteket i borgerens navn, eller give grønt lys for behandlingen over telefonen, hvorefter Sanne Petersen selv skal notere det i borgerens journal.

– Jeg oplever, at lægehuset bliver meget frustreret over, at vi beder om dokumentation for, at vi må give håndkøbspræparaterne. Men vi vil jo ikke klandres for noget, siger hun.

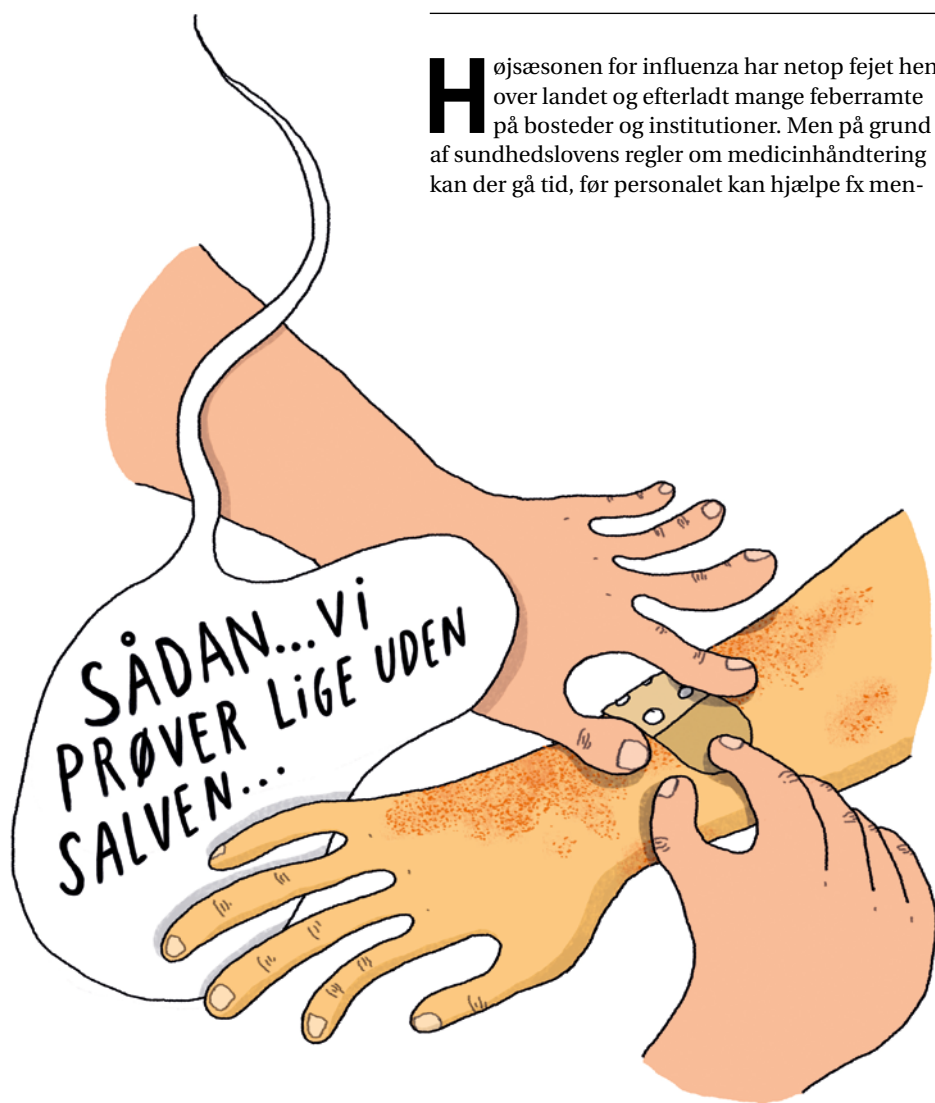
Ifølge loven må Sanne Petersen og kollegerne heller ikke opbevare håndkøbsmedicin til fælles brug på bostedet. Så hvis den unge ikke har fået ordineret Panodiler eller fodvortecreme før, nytter det ikke at låne fra naboværelset – i stedet skal Sanne Petersen af sted til apoteket.

– Man er altså nødt til at forlade institutionen i længere tid for at løse opgaven. Det er jo ikke i borgerens tarv. Jeg kan sagtens se, at vi skal passe på og ikke udsætte dem for fejlmedicinering, men vi burde have basale håndkøbspræparater til rådighed. Alternativet er jo, at en fodvorte udvikler sig, så borgeren skal i narkose for at få den fjernet.

Sanne Petersen er helt indforstået med, at man som socialpædagog ikke er sundhedsfagligt uddannet, og at det derfor kan være svært at vurdere, hvornår det er nødvendigt med en Panodil. Det fylder meget at sikre sig, at man holder sig inden for loven, fortæller hun. Og nogle gange må de klippe en hæl og hugge en tå.

– Man kommer altså nemt til at skulle bøje reglerne for at kunne agere i virkeligheden. Det er godt, at der er et regelsæt, men der er bare nogle gråzoner af borgere, der kommer i klemme. ■

Sanne Petersens navn er opdigtet, da hun ikke vil skabe strid mellem sin arbejdsplads og Styrelsen for Patientsikkerheds tilsyn. Hende virkelige identitet er kendt af redaktionen.



PERSONDATA

En del af den nye lovgivning giver god mening, for det er den vej samfundet går, men andet virker helt unødvendigt

Tanja Lützen Jeppson, socialpædagog og TR, Socialpædagogisk Center Næstved

Loven giver os forfølgelsesvanvid

Aktivitetsstavler med beboernes fulde navne må ikke hænge i fællesrumme, og vagtskemaet skal pakkes væk. Det er virkeligheden for Socialpædagogisk Center Næstved og alle andre, når en ny EU-lov træder i kraft til maj – ellers vanker der bøder

Af Lea Holtze, lhe@sl.dk

Du kender dem sikkert – de store, hvide tavler, der hænger i bostedets fællesrum, så beboeren kan se, hvad tid hun skal til fysioterapeut og hvilken medarbejder, der støtter hende i det.

På Socialpædagogisk Center Næstved for mennesker med psykiske og fysiske funktionsnedsættelser er aktivitetsstavler – som så mange andre steder – også en fast del af vægdekorationen. Men når en ny EU persondataforordning træder i kraft den 25. maj, er det slut med at have tavler med beboernes fulde navne hængende i fællesrummene, ligesom billedet af beboerne med navn på ikke længere må hænge uden for værelsesdøren. Medarbejderne må heller ikke sende en mail til de pårørende, medmindre de har en særlig sikker mail, og medarbejdernes skemaer med normtimer og afspadsring må ikke ligge fremme.

Derfor har socialpædagog og tillidsrepræsentant Tanja Lützen Jeppson og hendes kolleger det seneste år haft travlt med at forstå den nye lovgivning og med at finde ud af, hvad der skal til for, at de holder sig inden for loven og dermed undgår bødestraf på op mod 20 mio. euro.

– En del af den nye lovgivning giver god mening, for det er den vej samfundet går, men andet virker helt unødvendigt, siger hun.

Tilbage står nemlig at finde ud af, hvad de gør med bostedets aktivitetsstavler. Dels de tavler, der giver medarbejderne et samlet overblik over beboerne og dermed dagens arbejdsopgaver, så medarbejderressourcerne bliver fordelt smartest.

Dels de aktivitetsstavler, som er lavet for enkelte beboere med fx autisme for at skabe ro og struktur.

Det har bl.a. været på tale at låse tavlerne inde i et skab, at hænge et gardin foran, eller at flytte dem ind på beboernes værelser. Uanset hvad, er det ikke uden problemer, forklarer Tanja Lützen Jeppson.

– Vi har at gøre med mennesker, der kan have meget svært ved afvigelse. De kan fx blive unødigt udadreagerende eller selvskadende. Selvfølgelig falder de til ro igen, men det har en pris, imens forandringen etableres – der er jo en grund til, at vi bruger den slags tavler til at skabe struktur og forudsigelighed i deres hverdag. Det kan have konsekvenser for hele resten af dagen, hvis de kommer skævt fra start, siger hun.

Tanja Lützen Jeppson anerkender, at det er en pædagogisk opgave at forberede borgerne på forandringerne. Men i sit stille sind undrer det hende, at bostedet skulle indeholde så vigtig data, at andre ikke må se det.

– Selvfølgelig skal vores beboere have et privatliv som alle andre. Men jeg forstår ikke, at vi skal helgardere os så meget. Hvad er faren ved, at en hacker ser, hvor mange afspadsringstimer jeg har, eller at en beboer skal ud og handle kl. 10? På den måde giver loven lidt en unødigt fornemmelse af forfølgelsesvanvid, men selvfølgelig skal vi rette os efter den. Så må vi jo finde en løsning, der er tålelig for borgerne, siger hun. ■

SLUT MED AT CHATTE PÅ FACEBOOK

En del gadeplansarbejdere og socialpædagoger i andre opsøgende projekter med fokus på udsatte eller kriminalitetstruede børn og unge bruger Facebooks chatfunktion til at komme i kontakt med de unge. Det gør de, fordi det nogle gange kan være den eneste måde at komme i kontakt med unge på kanten, der står uden for systemet og ellers ofte går under radaren. Når EUs persondataforordning træder i kraft til maj, er det ikke længere lovligt.



Det er ikke loven, den er gal med

Fortiden skæmmer, men i dag sikrer loven frihed og selvbestemmelse for alle. Og selvom nogle paragraffer kan give grå hår i hovedet, er det ikke loven, men socialpædagogernes rammer og vilkår, der skal peges fingre ad, mener eksperter

Af Lea Holtze, lhea@sl.dk
Illustration: Louise Thrane Jensen

Når jeg kommer i nærheden af de gode viljer, spænder jeg hanen på min pistol. Udgangspunktet for lovgivningen er jo, at mennesker selv ved, hvad der er til deres eget bedste

Kirsten Ketscher, professor, Københavns Universitet

Peter har en fodvorte, men nægter at få smurt creme på den. Johanne insisterer på at have sin storblomstrede kjole på, selvom det er januar måned. Svend bliver udadreagerende af at have fået sin aktivitetstavle ind på værelset. Og Mads spiser tre portioner lasagne til aftensmad, selvom hans BMI for længst har passeret 30.

Dilemmaerne på socialpædagogiske arbejdspladser kan være mange. Men hvornår må du gribe ind? Og i så fald hvordan? Det stiller diverse paragraffer i serviceloven, forvaltningsloven, sundhedsloven og persondataloven tydelige rammer for. Holder du dig inden for dem, kan du måske opleve, at det forringer din mulighed for at yde omsorg. Men overskrider du dem, bryder du loven.

– Vi lever i en tid, hvor man må finde løsninger inden for det koncept, lyder den kontante udmelding fra juraprofessor ved Københavns Universitet Kirsten Ketscher.

– I mange år blev udsatte ikke respekteret som de mennesker, de var, med samme rettigheder som alle andre. Jeg tror ærligt talt ikke folk begræder, at man ikke kan spærre mennesker inde i en dørekest længere, siger hun.

Pligt til at være indespærret

Kirsten Ketscher henviser til historiebøgerne, hvor man kan blade tilbage til dystre kapitler om, hvordan mennesker med handicap blev anset som en trussel for samfundet og derfor blev samlet på forbedringsanstalter, hvor de skulle udføre tvangsarbejde. I løbet af 1800-tallet blev der bygget fattighuse og store, statslige centralinstitutioner for sindslidende og udviklingshæmmede

– de havde ret til forsørgelse, men pligt til at være indespærret. Og hverdagen var præget af regler og uden megen kontakt til det øvrige samfund.

I 1929 vedtog et politisk flertal i Folketinget – som det første land i verden – en forsøgslov om kastration og sterilisation af ‘åndssvage’ og ‘sindssyge’. Man ville begrænse deres antal, da man mente, at de både var dyre for samfundet og mere usædelige end resten af befolkningen. Få år senere blev loven udvidet til også at gælde bl.a. fattige, drikfældige og hjemløse.

Alle er lige meget værd

Først efter Anden Verdenskrigs rædsler blev der udsigt til mere menneskelige forhold. Først og fremmest med Grundlovens § 71 om den personlige friheds ukrænkelighed i 1953.

– Siden er frihedsbegrebet blevet udvidet mere og mere til, at vi i dag ser ethvert menneske som lige værd. Det menneskesyn er trængt ind på mange områder af lovgivningen, siger Kirsten Ketscher.

I 1959 kom loven om åndssvageforsorgen som betød, at man oprettede Statens Åndssvageforsorg under Socialministeriet, som forsorgschef N.E. Bank-Mikkelsen blev leder af. Han gik i front for tanken om normalisering af tilværelsen for mennesker med udviklingshæmning og arbejdede for at give dem ligeværdighed og rettigheder i samfundet.

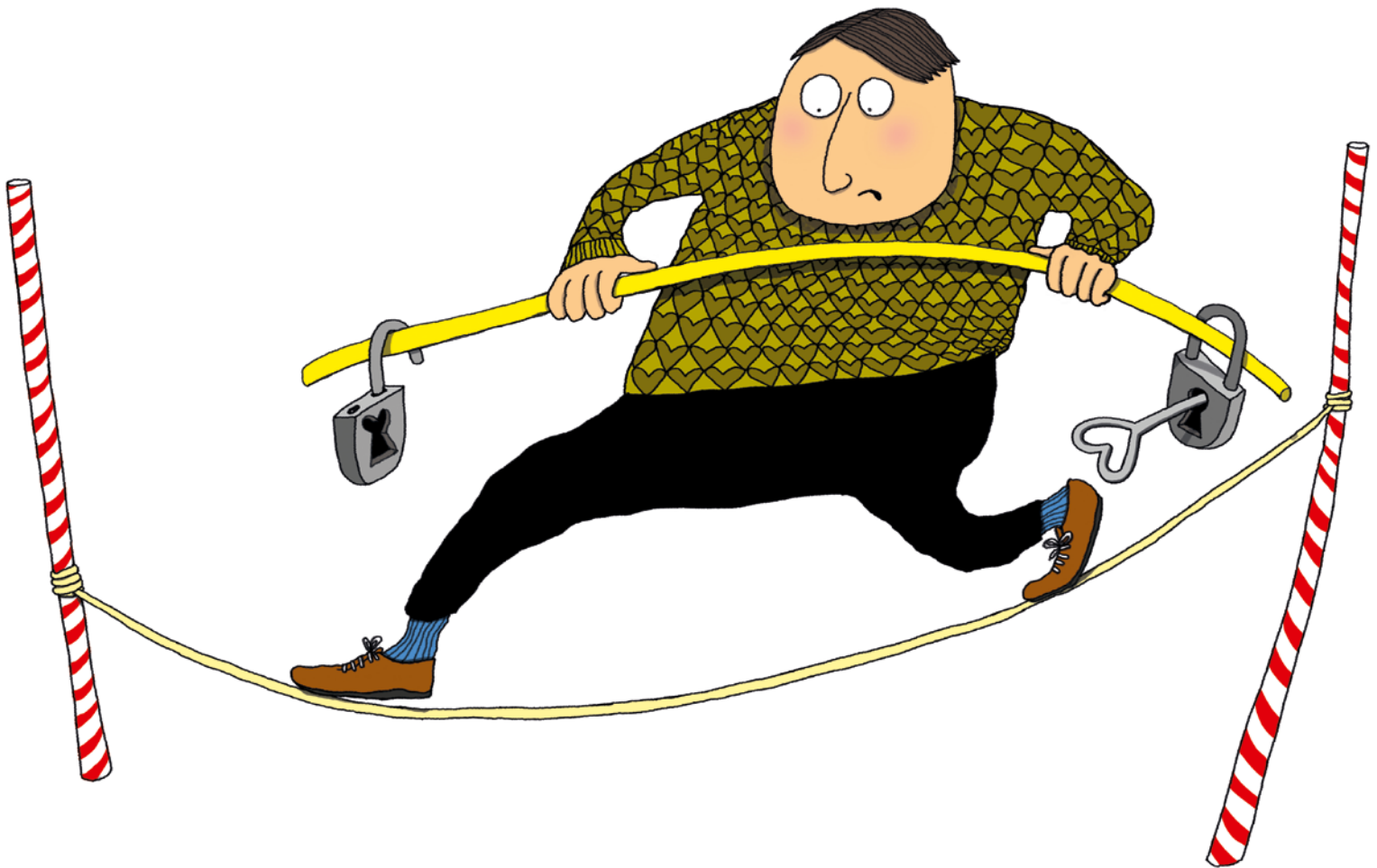
I kølvandet fulgte først civile rettigheder og dernæst politiske og sociale rettigheder. Desuden blev centralinstitutionerne afviklet.

Det gav samtidig pædagoger en ny rolle – fra at være eksperter, der tog over fra læger og sygeplejersker og traf beslutninger på borgernes vegne, til at de skulle støtte og hjælpe borgerne med at træffe egne valg. Det fortæller Niels Rosendal Jensen, der er lektor ved Danmarks Pædagogiske Universitet, og som bl.a. beskæftiger sig med socialhistorie og socialpædagogikkens grundlag.

– Fra da af bliver relationsdannelse og dialog pludselig vigtigt. For nu handler det om at forstå, hvad borgeren vil, siger han.

Nej tak til hjælp

I 1998 bliver institutionsbegrebet på voksenområdet – med Lov om social service – desuden opløst,



og mennesker med handicap får nu deres egen bolig, som derved både er deres hjem og de ansattes arbejdsplads. Serviceloven understreger desuden, at man skal yde den sociale indsats efter en konkret og individuel vurdering i samarbejde med borgeren, uanset handicap, og at vedkommende har ret til at sige ja og nej til hjælp. Desuden kommer der fokus på at udvikle borgerens ressourcer.

Og endelig tiltræder Danmark i 2009 FN's konvention om rettigheder for personer med handicap, som har til formål at fremme, beskytte og sikre muligheden for, at mennesker med handicap har de samme menneskerettigheder og frihedsrettigheder som alle andre.

Med hele den udvikling følger en ny virkelighed for landets socialpædagoger, understreger Niels Rosendal Jensen.

– Spørgsmålet er, hvordan man sikrer den totale trykthed for borgeren samtidig med, at borgeren har ret til den totale frihed? Den gordiske knude skal de sagesløse professionelle løse, og det kan være rigtig vanskeligt. Lovgivningen kalder på superpædagogernes handlinger. Men virkeligheden er, at man skal finde frem til pragmatiske metoder, der dur, siger han.

En steril pædagogik

Grundlæggende deler Niels Rosendal Jensen opfattelsen af, at fx magtanvendelser over for udsatte mennesker er udtryk for afmagt. Men han mener samtidig, at der er grænser for, hvad man kan lovgive sig ud af.

– Jeg er enig i, at låste døre på et bosted er en falliterklæring. Men det må være op til de professionelle at vurdere, hvad den rigtige løsning er, og nogle gange er det at låse døren, siger han og fortsætter:

– Det er klart, at vi gerne vil sikre ens tilbud for alle, og at ingen falder igennem. Men lovgivning kan også lægge sig som en tung dyne over pædagogikken, så den enkelte socialpædagog må udelukke handlemuligheder og ikke tør tage chancer, når de skal ud af en rutine med en borger – af skræk for at træde uden for dydens smalle sti. Det giver en meget steril pædagogik. Og det efterlader socialpædagoger frustrerede og med følelsen af at blive undervurderet og latterliggjort, når man overlader så mange beslutninger til Christiansborg.

De ved bedst selv

Kirsten Ketscher er imidlertid helt uenig i, at man i højere grad skulle lade de gode viljer råde frem for at have nagelfast lovgivning. Den tid, hvor samfundets svageste var under andres bestemmelse og gode vilje, er forbi, mener hun.

– Når jeg kommer i nærheden af de gode viljer, spænder jeg hanen på min pistol. Udgangspunktet for lovgivningen er jo, at mennesker selv ved, hvad der er til deres eget bedste. Og når de ikke ved det, må vi som samfund lave nogle ordninger, der i videst muligt omfang forsøger at forstå, hvad den pågældende vil. Desuden sikrer lovgivningen jo de ansattes retsstilling – hvordan skulle de ellers kunne beskytte sig selv, spørger hun.

Lovgivningen kalder på superpædagogernes handlinger. Men virkeligheden er, at man skal finde frem til pragmatiske metoder, der dur

Niels Rosendal Jensen, lektor, DPU, Aarhus Universitet



Jeg ville være bekymret for, at man slækkede på loven. Jeg mener først og fremmest, at vi skal anerkende, at det tager tid at håndtere alle de dilemmaer, man dagligt støder på som socialpædagog

Kathrine Hammerich, lektor, UCC Campus Carlsberg

Spørgsmålet er da, hvordan socialpædagoger kan få loven til at harmonere bedre med virkeligheden. Svaret er ordentlige arbejdsvilkår, mener Kirsten Ketscher.

– Det kræver tid og tilstrækkeligt uddannet personale at opfylde loven, siger hun.

Rammerne er problemet

Det argument bakker Kathrine Hammerich op om. Hun er lektor ved pædagoguddannelsen på Campus Carlsberg i København og underviser bl.a. fremtidens socialpædagoger i social- og forvaltningsret. For hende at se er rettighederne for mennesker med udviklingshæmning og andre udsatte udtryk for et humanistisk menneskesyn. Det er de rammer og vilkår, man som samfund stiller op, der afgør, om det er muligt at efterleve loven.

– Jeg er helt med på, at selvbestemmelse er besværligt, men det er en fundamental ret. Hvis man ser isoleret på lovgivningen og synes, det er besværligt eller umuligt at skulle bruge så meget tid på at forvalte den, så er det nok et udtryk for, at man ikke har tiden. For som socialpædagog vil man jo hellere end gerne bruge den tid, det kræver at forklare Johanne betydningen af at have varmt tøj på, siger hun.

Kathrine Hammerich peger på, at større institutioner, der øger afstanden mellem leder og ansatte, brugen af uddannet personale og manglende information om stadig mere lovgivning på området gør, at det opleves, som om lovgivningen spænder ben for det pædagogiske arbejde.

– Jeg ville være bekymret for, at man slækkede på loven. Jeg mener først og fremmest, at vi skal anerkende, at det tager tid at håndtere alle de dilemmaer, man dagligt støder på som socialpædagog. Derfor skal vi pege på rammer, vilkår, normeringer, mængden af uuddannet personale og institutionernes størrelser – det er der, problemerne opstår, siger hun.

Ledelsens ansvar

Hos Socialt Lederforum, der er en landsdækkende interesseorganisation for lederne af tilbud inden for handicap- og psykiatriområdet, oplever man, at der er kommet et øget fokus på den enkeltes frihed.

– Det ser vi bl.a. med de nye tilsyn på området. Der har måske tidligere været noget pragmatisk omkring loven, som bliver tydeligt nu. Når det så er sagt, er det min klare overbevisning, at man ikke låser dørene på bosteder for at låse folk inde, men fordi man har ønsket at beskytte beboerne mod, hvad der var derude, siger organisationens direktør, Bo Møllerup.

For ham at se strider tendensen til at gøre tingene mere kollektive – bl.a. med større institutioner – netop imod frihedsbegrebet. Og her er det ledernes ansvar at råbe op, mener han.

– I den optimale verden kunne socialpædagogen følge en borger tættere, så man ikke behøvede at låse døren. Her er det ledernes opgave at slå i bordet og sørge for, at der er ressourcer nok til at udføre det pædagogiske arbejde på en ordentlig måde, siger han. ■

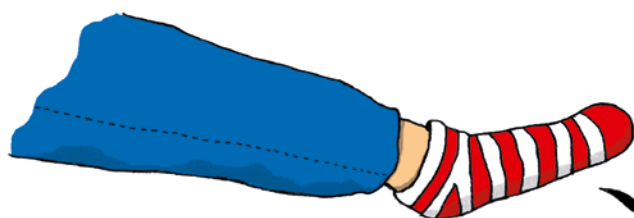
DILEMMAER

Test dig selv: Hvad ville du gøre?

Når Jane Gejl, socialpædagog og formand for forbundets Ethiske Udvalg, underviser pædagogstuderende, stiller hun dem over for en række situationer, hvor loven og den pædagogiske virkelighed kolliderer. På næste side er tre af de eksempler, hun bruger. Test dig selv med de samme hverdagsdilemmaer – hvad ville du og dine kolleger gøre?

Af Lea Holtze, lhe@sl.dk

Illustration: Louise Thrane Jensen



NILS VIL AF STED

NILS BOR PÅ ET BOSTED sammen med Søren og Bjarne. Nils vil gerne med Søren og Bjarne ud at se fodbold på stadion. Han spørger dig derfor, om han må tage med.

Nils har svært ved at finde rundt, når han er et nyt sted som fx på stadion, og hans talesprog er svært for andre at forstå. Bjarne og Søren har tænkt sig at drikke øl til fodboldkampen. De vil gerne have Nils med, men kan nemt komme til at glemme ham. I virkeligheden er det også mest Søren, der gerne vil have Nils med, mens Bjarne er mindre vild med ideen.

Du er i tvivl, om Nils er i trygge hænder, men ifølge serviceloven må du ikke nægte ham at tage af sted. Hvad gør du? ■



HANS NÆGTER AT FÅ HJÆLP

HANS PÅ 45 ÅR bor alene i en lejlighed. Lejligheden er fyldt op med bunker af pizzabakker, cykler, tøj og affald, og køkkenet er – bortset fra køleskabet – helt ufremkommeligt.

Hans har skiftet hjemmevejleder mange gange, for når de stiller krav til ham, smider han dem ud. Lige nu er du Hans' hjemmevejleder og kommer en time hver uge. Du har brugt tid på at opbygge en relation til Hans, og han er tilsyneladende glad for dig – han er ensom og vil gerne tale om sine interesser.

Din opgave er at få ham til at acceptere at lukke et rengøringssselskab ind, så de kan rydde op og gøre rent. Men fire-fem måneder er gået, og Hans er stadig ikke indforstået, selvom du er gået ind på betænkningstid mere end en gang.

Du taler med Hans om, at han skammer sig over sit hjem, at han gerne ville, at det var anderledes, og at det alligevel er svært og angstprovokerende for ham at gøre noget ved det. Men du er kørt fast og overvejer dine muligheder for at hjælpe Hans. Hvad gør du? ■

TOVES MANI TAGER OVERHÅND

I ET BOFÆLLESSKAB for mennesker med autisme bor Tove. Tove har en mani med mælkekartoner, ketchupflasker og andet konserver, som hun vil have fat i og gemme under sin madras. Det kan personalet forhindre i dagtimerne ved hjælp af beskæftigelse og pædagogisk indsats. Om natten bliver køkkenet i stedet låst af.

Som afdelingsleder kommer du på kursus i reglerne om magtanvendelser. Her bliver der stillet spørgsmålstejn ved, om den aflåste køkkendør er i strid med loven. Du rådfører dig med en jurist i kommunen, som konstaterer, at det er forbudt at låse køkkendøren og dermed begrænse borgerne i deres hjem, så længe de ikke er til fare for sig selv.

Herefter tager Toves mani over. Hun er rituelt dørsøgende og finder hurtigt ud af, at der er adgang til køkkenet. Hun kan ikke længere falde til ro om natten og får ikke den søvn, hun behøver, men søger i stedet konstant ud i køkkenet for at finde ting, hun kan gemme. Nattevagterne evner ikke at få Tove til at falde til ro. Hvad gør du? ■

ETISK UDVALG

Socialpædagogernes etiske udvalg behandler både konkrete og mere generelle sager af etisk karakter. Udvalget diskuterer de etiske værdier og socialpædagogiske konsekvenser, når fx en ny metode eller praksis vinder frem. Formålet er at inspirere til en konstant etisk dialog – og etisk udvalg kommer gerne på arbejdspladsbesøg og holder oplæg om en konkret sag eller et mere generelt emne. Udvalget står også bag 'Etisk værdigrundlag for socialpædagoger'.

Læs om udvalget og det etiske værdigrundlag www.sl.dk/etik



Vi har fine forudsætninger for at kunne gøre hinanden klogere [...]. Og vi har – både os politikere og som socialpædagoger i det hele taget – et vigtigt ansvar for at bringe vores viden videre

Verne Pedersen, næstformand, Socialpædagogerne

Vi har et vigtigt ansvar



Ja, love og regler skurrer indimellem mod pædagogisk praksis og mod 'sund fornuft'. Men svaret er at holde den faglige fane højt og være knivskarp i sin dokumentation, siger Socialpædagogerne næstformand, Verne Pedersen

Af Jens Nielsen, jni@sl.dk
Foto: Ricky John Molloy

Det er en helt grundlæggende præmis: Lovene og reglerne findes for at beskytte det enkelte menneske – og den beskyttelse kan man som socialpædagog kun være positiv over for. Alternativet er uklarhed og alt for mange subjektive beslutninger, så når tingene ikke stemmer, er der kun et at gøre: Hold den faglige fane højt.

Sådan siger Socialpædagogerne næstformand, Verne Pedersen, i en kommentar til dette blads tema om sammenstødet mellem regler og virkelighed.

– Lovgivningen udgør en slags pædagogiske færdselsregler, der gør hverdagen både sikrere og lettere for borgerne og for os som fagpersoner. Men der er selvfølgelig en række situationer, hvor det ikke hænger sammen, og hvor reglerne spænder ben for det pædagogiske arbejde. Der er der kun én ting at gøre som socialpædagog og leder: Man må holde den faglige fane højt og dokumentere knivskarpt, hvorfor det er pædagogisk og menneskeligt det rigtige at gøre lige præcis sådan – og hvorfor det derfor giver mening at søge dispensation for reglerne, siger Verne Pedersen.

Hun advarer mod den fælde, det kan være at hælde for meget til ens egen 'sunde fornuft':

– Det bliver hurtigt meget subjektiv – for forstår du det samme ved fornuft, som jeg gør? Og for nu at blive i billedet med færdselsreglerne, så kan det da godt være, vi har travlt, og der ikke kommer nogen. Men derfor er det jo stadig ikke i orden at køre over for rødt – det er stadig noget, der kan bringe både os selv og andre i fare.

Gør hinanden klogere

Verne Pedersen peger på, at det er logisk, at tilsynene holde sig strikt til lovens bogstav – 'alt andet ville være en farlig glidebane', siger hun. Men der må også være en forventning om, at den viden, tilsynene opsamler om de modsætninger eller uhensigtsmæssigheder, der er i regler og love i forhold til hverdagens praksis, bliver formidlet videre til lovgiverne.

– Socialtilsynene laver jo hvert år en årsrapport. Det er meget vigtig dokumentation af praksis, og det er da vores forventning, at der bliver handlet på den viden, siger hun og understreger, at der også påhviler alle socialpædagoger et særligt ansvar:

– Som forbund og som faggruppe har vi gode muligheder for at tage de faglige diskussioner med hinanden – i de faglige selskaber, i TRIO'erne og som kolleger, og vi har oven i købet den fordel, at vi har lederne organiseret hos os. Så vi har fine forudsætninger for at kunne gøre hinanden klogere, og det giver også os som politiske repræsentanter gode muligheder for at være opdateret på erfaringerne fra hverdagens praksis. Og vi har – både os politikere og som socialpædagoger i det hele taget – et vigtigt ansvar for at bringe vores viden videre. Det handler jo om borgernes liv og leved, og det kræver, at vi hele tiden forholder os fagligt til de regler og rammer, der er på vores område, siger Verne Pedersen. ■

ANBRAGTE

Vi kan lave massagetilbud og frugtordninger i al evighed. Men det, der for alvor rykker, når det handler om arbejdsmiljøet, det er, når man som medarbejder føler, man er en del af en arbejdsplads, hvor det faglige fundament er solidt

Tove Nedergaard, områdechef, SBU

Ny kurs gav færre magtanvendelser

Både antallet af magtanvendelser og sygefraværet er faldet med 37 pct. som resultat af, at man har indført den pædagogiske tilgang Low Arousal på samtlige afdelinger i Specialområde Børn og Unge i Region Midtjylland

Af Tina Løvbom Petersen, tln@sl.dk

For to år siden besluttede Specialområde Børn og Unge, SBU, i Region Midtjylland at ændre den faglige kurs i indsatsen over for anbragte børn og unge. Baggrunden var, at man på regionens forskellige afdelinger inden for specialområdet børn og unge havde en del magtanvendelser, og at for mange medarbejdere kom til skade på jobbet og blev sygemeldt.

– Det var på ingen måde holdbart. Så vi traf en beslutning om at indføre en ny fælles faglig tilgang med metoden Low Arousal på samtlige afdelinger, hvor alle medarbejdere lige fra timevikar til afdelingsleder skulle

uddannes i at arbejde ud fra denne metode, forklarer SBU's områdechef Tove Nedergaard.

Nu viser en ny forsknings- og udviklingsrapport, at det faglige kursskifte har haft markant positive effekter. På kun to år er antallet af magtanvendelser i gennemsnit faldet med 37 pct. – fra 351 magtanvendelser i 2015 til 222 i 2017. Og på flere afdelinger blev der slet ikke brugt magtanvendelser i 2017.

Samtidig fastslår rapporten, at den nye arbejdsmetode også har haft positive konsekvenser for medarbejdernes trivsel. På to år er sygefraværet – som følge af færre konflikter og magtanvendelser – faldet med godt 37 pct. fra 16,9 sygedage pr. medarbejder i 2015 til 10,6 i 2017.

Brug for fælles fundament

De børn og unge, som er anbragt i SBU, har ofte mange komplicerede diagnoser og kognitive vanskeligheder. Mange af dem er omsorgssvigtede, flere har adskillige anbringelsessteder med i bagagen – og fælles for størstedelen er, at de har en selvskadende eller udadreagerende adfærd, når de kommer til SBU.

– Med den her målgruppe har vi naturligvis hele tiden ar-

bejdet på at undgå magtanvendelser. Men vi måtte for nogle år siden erkende, at der var brug for at have et fælles fagligt fundament på det her område, og at der var et behov for at tale samme sprog og arbejde ud fra samme metode. Derfor har vi prioriteret at uddanne samtlige medarbejdere i at arbejde ud fra Low Arousal-metoden, fortæller Tove Nedergaard.

SBU's definition af Low Arousal er 'tilpasset pædagogik' og er en konflikt- og stressnedsættende pædagogisk tilgang, som medarbejderne forebygger, forstår og løser konflikter ud fra. Og netop det at have et fælles fagligt afsæt, har været altafgørende, siger områdechefen.

– De børn og unge, som er anbragt hos os, kræver en højt-specialiseret grad af faglighed, og vi afpasser vores pædagogik til hvert eneste barn og unge. Vi kan se, at de trives bedre, og nu kan vi også dokumentere det.

Økonomisk gevinst

Selvom Tove Nedergaard erkender, at det koster mange penge, når man som i SBU vælger at prioritere et fagligt løft til alle, så overstiger gevinsterne udgifterne på lang sigt, mener hun.

– Ud over et markant fald i antallet af magtanvendelser, som jo kommer både borgere og medarbejdere til gode, så er den helt store gevinst, at vores sygefravær er faldet med 37 pct. Det sparer vi rigtig mange penge på, siger hun og forklarer, hvorfor netop høj faglighed hænger uløseligt sammen med arbejdsmiljø og trivsel.

– Vi kan lave massagetilbud og frugtordninger i al evighed. Men det, der for alvor rykker, når det handler om arbejdsmiljøet, det er, når man som medarbejder føler, man er en del af en arbejdsplads, hvor det faglige fundament er solidt. Når man kan gå hjem fra arbejde og føle, at man virkelig har gjort et godt stykke arbejde, og vide, at ingen er kommet til skade pga. fysiske magtanvendelser – det har en positiv effekt, lyder det fra Tove Nedergaard. ■

I næste nummer af Socialpædagogen besøger vi en af de arbejdspladser, hvor socialpædagoger har arbejdet med at indføre Low Arousal-metoden. Læs hele rapporten fra SBU, 'Implementering og effektmåling af konflikt-håndteringsmetoden Low Arousal' via www.kortlink.dk/t6v6

NYE JOBOMRÅDER

Pædagoger kan noget, som det sundhedsfaglige personale ikke kan. De går ind og stiller spørgsmål ved mange af de rutiner, vi har vænnet os til i ældreplejen

Merethe Jacobsen, leder af natgruppen, Randers Nord

Der skal være tid til en ostemad

I Randers er socialpædagog Kjell Vindevoghel med til at gøre natterne lettere for urolige, ældre borgere. For også om natten har mennesker med demens glæde af socialpædagogikken, siger lederen af den tværfaglige natgruppe, der dækker otte plejecentre

Af Tina Løvbom Petersen, tln@sl.dk

Foto: Kissen Møller Hansen

Hej, så er vi klar her fra Møllevang'. Klokken har kun lige passeret midnat, da det første ansigt dukker op på skærmen og bryder den dæmpede nattebelysning. I det lille kontorlokale sidder socialpædagog Kjell Vindevoghel og hans kollega klar foran computeren. I løbet af få minutter melder yderligere seks plejecentre ind, og skærmen er nu opdelt i små felter med ansigter på de medarbejdere, der udgør nattens bemanning i Randers Nord.

– Vi holder videokonference hver nat ved midnatstid. Det er her, vi på tværs af faggrupper og plejecentre lige får vendt, hvad der er af aktuelle ting, vi skal være opmærksomme på. Det kan være en ældre borger, der har svært ved at falde til ro – eller andre, som kræver særlig pleje eller opmærksomhed, fortæller Kjell Vindevoghel.

Han tager en tår af sin vandflaske, mens han hører sin sygeplejerske-kollega beskrive, hvordan en borger, som netop er kommet på aflastning på Åbakken, har det rigtig svært.

– Forestil dig en ældre kvinde, som måske har haft en hjerneblødning eller en blodprop, som kommer på aflastning på et af vores plejecentre. Alt er fremmed for hende. Alt det, hun kender, er væk, og hun reagerer voldsomt på alle de nye

lyde, nye mennesker og nye omgivelser. Når kollegerne står med den type udfordringer om natten, så har de muligheden for at kalde på min ekspertise, forklarer Kjell Vindevoghel, inden han runder videosnakken af fra Rosenvænget med et par notater på blokken og et 'god arbejdslyst' til kollegerne.

Handler om tillid og tid

Natgruppen i Randers Nord består sammenlagt af 23 medarbejdere og tæller bl.a. en enkelt fysioterapeut og adskillige sygeplejersker, sosu-assistent og sosu-hjælper. Og så er der lige Kjell Vindevoghel, der som foreløbig eneste socialpædagog i gruppen er ansat, fordi han med sin pædagogiske værktøjskasse kan noget særligt.

Et aktuelt eksempel på hans rolle er den kvindelige beboer, som længe har klaget over voldsomme smerter i venstre skulder. Årsagen til smerterne er kollegerne enige om på tværs af faggrænser. Smerterne skyldes, at hun konsekvent ligger på venstre side. Men løsningen på problemet kræver socialpædagogens tilgang, fordi kvinden nægter at samarbejde om at vende sig i sengen.

– Det handler om tillid og om tid. Om at have tålmodigheden til at tage små bitte skridt. Om natten tager jeg mig tiden til at sidde hos hende i 10 eller 20 minutter, for den tid har kollegerne om dagen jo meget sjældent. Så snakker vi lidt om, hvorfor hun er bange for at vende sig. Og vi laver aftaler om, at hun prøver at ligge på ryggen, mens jeg bliver hos hende.

Fra at ligge på ryggen i fem minutter er kvinden nu oppe på at kunne vende sig om på ryggen i en halv time ad gangen, fortæller Kjell Vindevoghel.

– Hun og jeg laver klare aftaler. Når jeg siger fem minutter, ja så er det fem minutter. Og jeg går aldrig fra hende. Med små skridt når vi lidt længere nat for nat, og det gavner jo også mine

Nye jobmuligheder

Hvor kan socialpædagoger bruge deres kompetencer i fremtidens velfærdssamfund? Hvor ligger de nye jobmuligheder? I denne og kommende artikler kan du møde socialpædagoger, hvis arbejde falder uden for den almindelige socialpædagogiske jobbeskrivelse.

Læs også artikler i de tidligere serier om socialpædagoger i 'Et anderledes job' via www.kortlink.dk/t66d og serien 'Fagligt skudsmål' via www.kortlink.dk/t66g

Det handler om tillid og om tid. Om at have tålmodigheden til at tage små bitte skridt. Om natten tager jeg mig tiden til at sidde hos hende i ti eller 20 minutter, for den tid har kollegerne om dagen jo meget sjældent

Kjell Vindevoghel,
socialpædagog, Randers Nord

kolleger i dagtimerne. For jo bedre søvn hun får om natten, jo færre konflikter oplever medarbejderne om dagen. Og jo bedre liv får kvinden selv.

Væk fra stopuret

Det er Merethe Jacobsen, leder af natholdet i Randers Nord, som har truffet beslutningen om, at natgruppen også skal inkludere socialpædagoger. Hun er lige nu i gang med at ansætte yderligere en socialpædagog til nattevagterne.

– Det er egentlig ret enkelt: Pædagoger kan noget, som det sundhedsfaglige personale ikke kan. De går ind og stiller spørgsmål ved mange af de rutiner, vi har vænnet os til i ældreplejen – alt det, der handler om pleje og sygdom, om tid, hygiejneprincipper og medicinskemaer, siger Merethe Jacobsen.

Hun insisterer derfor på, at Kjell Vindevoghel skal have lov til at bruge sin pædagogiske værktøjskasse. Også selvom det nogle gange kan være svært at forstå for de kolleger, der har en sundhedsmæssig baggrund.

– Som socialpædagog har Kjell en særlig evne til at få borgerne til at falde til ro. Mens vi inden for ældreområdet ofte hænger fast i et tidstyranni, hvor vi skal nå så meget og følge stramme skemaer, ja, der er han aldrig bange for at sige, jeg sætter mig lige med borgeren i ti minutter og finder ud af, hvad der er galt. Han møder borgeren på sin helt egen stille og rolige måde – og det er vigtigt, at han får lov til at anvende sine pædagogiske metoder hos os, siger hun.

Man skal også ville skifte en ble

Dermed ikke sagt, at man som socialpædagog ikke også skal forstå sig på sundhed og pleje, understreger Merethe Jacobsen.

– Alle skal, uanset faglighed, kunne skifte en ble eller lave lejringer, for plejearbejdet fylder meget, når man har med ældre borgere at gøre. Men vi har



også brug for noget andet, og her oplever jeg, at socialpædagoger møder borgerne på en anden måde. De ser ikke kun sygdommen og demensen – de ser personen bag den kognitive skade, siger hun.

Netop derfor er det så vigtigt med flere fagligheder også om natten, understreger hun.

– I disse tider, hvor vi hører så meget om den lave bemanning, der er inden for ældreområdet, der vil jeg hellere fokusere på kvalitet fremfor kvantitet, siger Merethe Jacobsen og uddyber, hvad den tilgang går ud på.

– Det vigtigste er altså, at vi har den rigtige fagperson til den konkrete opgave. Og når det handler om ældre mennesker med demens, så reagerer de jo ikke altid hensigtsmæssigt og fornuftigt. Her kan en socialpædagog gøre en kæmpe forskel ved at opbygge relationer og nå ind til mennesket bag





NÆRVÆR Når en borger med demens har svært ved at finde ro om natten, handler det for socialpædagog Kjell Vindevoghel om at finde ind til mennesket bag den kognitive skade. Det handler om at få den ældre til at føle sig tryk – og om at tage sig tid til snak og nærvær, også klokken tre om natten.

sygdommen. Så jo skarpere vi er på at få de rette faggrupper ansat, jo bedre løser vi opgaven.

Et glas mælk på sengekanten

Som udgangspunkt hører Kjell Vindevoghel til på Rosenvænget. Men tanken er, at man fra de øvrige plejecentre kan tilkalde ham, når der er brug for netop hans pædagogiske tilgang.

– Jeg skal være der, hvor min ekspertise bruges bedst. Jeg har mange års neuropædagogisk erfaring med senhjerneskedede borgere, og det

betyder, at jeg har en lidt anden tilgang til vores ældre med demens end mine sundhedsfaglige kolleger. Derfor er det nogle gange mig, der tager over, når de andre opgiver at få en borger i seng midt om natten, fordi vedkommende er urolig eller udadreagerende, siger den 59-årige socialpædagog.

I nat får Kjell Vindevoghel dog lov til at blive på Rosenvænget, hvor han lige nu har begivet sig ud på en af sine faste natterunder.

Med nærmest lydløse skridt traver han op og ned ad de lange mørklagte gange, hvor langt de fleste beboere sover bag lukkede døre. Hele plejecentret er indhyllet i nattens stilhed. Lige indtil han støder på en småforvirret mand, som er stået op og er på vej ud mod fælleslokalerne.

– Hvad er det med dig, har du svært ved at sove, spørger Kjell Vindevoghel, som med sin rolige stemmeføring og uendelige tålmodighed finder frem til, at det nok er nattesulten, der gnaver.

Så han går i gang med at smøre en ostemad og skænker et glas mælk, som de to herrer tager med ind på beboerens værelse og nyder på sengekanten.

– Med demente hjælper det jo ikke meget at sige, jamen, du skal i seng nu, klokken er to om natten. Det forstår de ikke, for tid er et vidt begreb for dem. Men de forstår, når jeg møder dem og finder ud af, hvad det er, der har forstyrret dem. Ofte er det jo noget helt banalt som sult eller tørst, der får dem til at stå op midt om natten. Og så skal der være tid til at få de behov dækket, så de kan finde nattero igen. ■

Kjell og natholdet

59-årige Kjell Vindevoghel er oprindeligt uddannet plejehjemsassistent og arbejdede i flere år på forskellige plejehjem og i hjemmeplejen, inden han besluttede sig for at tage endnu en uddannelse som socialpædagog.

Har arbejdet i 14 år som socialpædagog på et botilbud for senhjerneskedede borgere. Men som følge af mange episoder med udadreagerende adfærd, vold og trusler besluttede Kjell Vindevoghel sig for at gå helt nye veje – og blev i oktober sidste år ansat som den første socialpædagog på natholdet i Randers Nord.

Natholdet dækker otte plejecentre og består af i alt 23 kolleger med forskellig faglig baggrund; sygeplejersker, sosu-hjælpere, sosu-assistenten, en fysioterapeut og en socialpædagog. Om kort tid forventes natholdet at blive udvidet med endnu en socialpædagog.

INTEGRATION

At lære dansk er en 'skal-opgave' for flygtningene, hvis de vil blive i Danmark, og det har jeg følt en forpligtigelse til at hjælpe med dem med

Sanne Hildebrandt, socialpædagog, SPUC

Vi lærer af dem – de lærer af os

SPUC – et socialpædagogisk tilbud for borgere med udviklingshæmning i Helsingør – har åbnet dørene for flygtninge fra den lokale sprogskole Clavis. De kan komme i sprog- og kulturpraktik – et initiativ, begge parter har haft stor glæde af

Af Trine Kit Jensen, nyhedsrum@sl.dk
Foto: Søren Kjeldgaard

Alaa Issa forsøger at koncentrere sig om at støde til kuglerne ved poolbordet, mens brugerne omkring bordet snakker og griner. Bag en glasvæg i den anden ende af lokalet er fitness-træningen netop gået i gang, og her fører Gowan Ramo det svedende hold an.

Vi er på Værestedet Liv på SPUC i Helsingør, og 24-årige Alaa Issa og 21-årige Gowan Ramo er flygtninge fra Syrien. De har ligesom foreløbig seks andre elever fra sprogskolen Clavis været i praktik på SPUC, der er Helsingør Kommunes tilbud om socialpædagogisk støtte til borgere, som bor i egen bolig eller bofællesskab.

Forstander Louise Manstrup kontaktede tilbage i 2016 sprogskolen, da der manglede frivillige til at hjælpe med afviklingen af et idrætsstævne. En flok flygtninge stillede beredvilligt op, og derfra tog samarbejdet om praktikkerne fart.

– Officielt er der tale om virksomhedspraktik, men vi kalder det sprog- og kulturpraktik, fordi det i bund og grund er dét, det handler om. På SPUC kan flygtningene få det danske sprog og den danske kultur ind under huden på en anden måde end i undervisningen på sprogskolen, hvor alle jo kommer fra andre lande, siger hun.

I samarbejdet med sprogskolen så SPUC ikke bare en mulighed for at være med til at løfte en integrationsopgave, men også en mulighed for, at

borgerne med udviklingshæmning kunne profitere af mødet med flygtningene. Den formodning har vist sig at holde stik.

– Det er gået helt forrygende. Begge grupper er på hver deres måde handicappede, og de har virkelig kunnet give hinanden noget. Så for begge parter er praktikordningen en win-win-situation, fortæller socialpædagog Karin Fjermedal Andersen.

Hun er i SPUC-regi koordinator af aktiviteterne i Klub Liv og Motion, der er sat i verden for at gøre det lettere for borgere med et udviklingshandicap at dyrke idræt. Klubben tilbyder træning i mange forskellige sportsgrene i samarbejde med lokale idrætsforeninger, og her har Gowan Ramo været i praktik, mens socialpædagog Sanne Hildebrandt har haft Alaa Issa og flere andre flygtninge i praktik på Værestedet Liv.

Traditioner og skikke

Værestedet har en café med tilhørende køkken, hvor praktikanterne har arbejdet sammen med borgere med udviklingshæmning, der er i job med løntilskud, og med det øvrige personale. Her har de været med til at tilberede mad, servere den og sælge slik og drikkevarer. Derudover har de deltaget i de daglige aktiviteter på værestedet og givet en hånd med til fester, festivaler og andre arrangementer, fx i forbindelse med jul og fastelavn.

– Ud over muligheden for at være i et miljø, hvor de hele tiden kan høre og tale dansk, er de på en måde også blevet introduceret til danske traditioner og skikke, dansk musik og dansk mad, siger Sanne Hildebrandt.

Omvendt har flygtningene arrangeret syriske og kurdiske aftener med mad, musik og dans, og på den måde har værestedets brugere også fået indblik i deres kultur.

Gowan Ramo deltog under sit praktikophold i Klub Liv og Motion i mange forskellige idrætsaktiviteter sammen med borgerne og motiverede også andre flygtningepraktikanter til at være med. Derudover hjalp han Karin Fjermedal Andersen



med de praktiske opgaver, hun har som sportskoordinator, og fik på den måde kendskab til det danske foreningsliv.

– Han deltog også de møder, vi har med andre handicapklubber i Nordsjælland og i optaktsmøder til sportsevenen Special Olympics, som Helsingør Kommune er vært for i 2018, fortæller Karin Fjermedal Andersen.

Fra ord til sætninger

Ud over flygtninge fra Syrien har også et par flygtninge fra Eritrea været i praktik på det socialpædagogiske tilbud, og praktikanternes skolemæssige baggrund har været meget forskellig. Nogle har i deres hjemland gået på universitet, mens andre kun har haft seks-syv års skolegang med i bagagen.

I starten af praktikopholdene har nogle haft et meget sparsomt ordforråd på dansk. Både nonverbal kommunikation og Google Translate har derfor været i brug, men undervejs har alle gjort sproglige fremskridt.

– Vi havde fx en praktikant, der måske kunne ti ord, da han kom. Han talte i sætninger, da han stoppede her og var også nogenlunde i stand til at deltage i en samtale, siger Sanne Hildebrandt.

Hun har i værestedets café forsøgt at lære praktikanterne mindst ét nyt ord hver dag, og samtidig sikret sig, at de var helt klar over, hvad det betød.

– At lære dansk er en 'skal-opgave' for flygtningene, hvis de vil blive i Danmark, og det har jeg følt en forpligtigelse til at hjælpe med dem med, siger hun.

Det statement nikker Karin Fjermedal Andersen genkendende til. På de første møder, Gowan Ramo deltog i, kunne hun se, at han ikke forstod ret meget. Hun begyndte derfor at forberede ham

lidt bedre før møderne, så det var lettere for ham at følge med sprogligt. For Gowan Ramo var det også nyt at bruge en computer, og hun har derfor også hjulpet ham med at blive fortrolig med et redskab, man er nødt til at kunne anvende i Danmark.

– Han kan ikke klare sig med mobiltelefonen alene, siger hun.

Fra sprogskolen Clavis har SPUC fået luttet positive tilbagemeldinger på flygtningenes udbytte af praktikkerne.

– Flere har tidligere været i praktik på fx store fabrikker eller andre steder, hvor de ikke på samme måde som her har mulighed for at tale dansk og udvikle deres sprog, fordi de ofte står for sig selv og arbejder, siger Karin Fjermedal Andersen.

– Her har vi en anden opmærksomhed på dem, og de er hele tiden i dialog med medarbejderne og vores borgere. Det gør en forskel, supplerer Sanne Hildebrandt.

Åbner verden

I forhold til SPUC's borgere har en af gevinsterne været, at praktikordningen har givet dem lejlighed til at stifte bekendtskab med en gruppe mennesker, de ellers ikke ville møde.

– For mig at se er det vigtigt at åbne verden for borgere med udviklingshandicap, så de opdager, at flygtninge ikke er farlige, men mennesker lige som dig og mig, der fx kan savne deres mor eller far. Det kan være med til at udrydde eventuelle fordomme og give et mere nuanceret billede af flygtningene end dét, de fx får fra medierne, siger Karin Fjermedal Andersen.

Socialpædagerne peger også på, at borgerne har fået udvidet deres netværk og nu har nye

SPRINGBRÆT For både Gowan Ramo (tv.) og Alaa Issa (th) har praktiktiden på SPUC været et springbræt til at finde fodfæste i det danske samfund, lære det danske sprog og komme tættere på både job og uddannelse.





VERDENSBILLEDE 'For mig at se er det vigtigt at åbne verden for borgere med udviklingshandicap, så de opdager, at flygtninge ikke er farlige, men mennesker lige som dig og mig, der fx kan savne deres mor eller far', siger Karin Fjermedal Andersen (th), der er socialpædagog på SPUC.

venner, de kan hilse på, når de bevæger sig rundt i byen. Derudover har de i forhold til flygtningene haft en hjælperolle, som de ikke er vant til. Det gælder både med hensyn til at hjælpe dem med at få styr på det danske sprog og i forbindelse med sportsaktiviteter.

– Da Gowan kom i praktik havde han fx aldrig spillet badminton før. Derfor måtte borgerne guide ham, og det vokser de af, siger Karin Fjermedal Andersen.

Gensidig fornøjelse

En af de borgere, der har trænet badminton med flygtningepraktikanterne, er Charlie Hermansen. Han er dukket op på værestedet for at give sit besyv med.

– Det var en fornøjelse at se dem udvikle sig, og med tiden lærte jeg at forstå dem. De lærte også at forstå mig, så det gik over al forventning, siger han.

Casper Lithander er også tilknyttet SPUC og har spillet fodbold med nogle af praktikanterne. Han fortæller, at det i begyndelsen var lidt svært at kommunikere med dem. Men det var der råd for.

– Jeg arbejder på et beskyttet værksted, hvor der også er mennesker, som har svært ved at udtrykke sig. Så jeg brugte bare tegn til tale, og da vi havde spillet nogle gange kunne vi meget bedre forstå hinanden, siger han.

Casper Lithander har været imponeret af flygtningenes gåpåmod, som han selv har lært noget af.

– De er også vældig flinke, så det har været fantastisk at møde dem, siger han.

En anden af borgerne, Heidi Jacobsen, er mødt op for at deltage i fitness-træningen med Gowan Ramo, som hun er meget glad for. Hun har arbejdet med praktikanterne i værestedets køkken og café, og også brugt meget tid på at spille pool med Alaa Issa og de andre flygtninge. Fra hende lyder meldingen, at det har været rigtig sjovt.

– De lærer nogle ting af os, og vi lærer nogle nye ting. Jeg har fx lært noget om, hvordan det er være

Ud over muligheden for at være i et miljø, hvor de hele tiden kan høre og tale dansk, er de på en måde også blevet introduceret til danske traditioner og skikke, dansk musik og dansk mad

Sanne Hildebrandt, socialpædagog, SPUC

flygtning, fordi jeg har stillet spørgsmål om det, som de altid har været klar til at svare på, siger hun.

Få udfordringer

Udfordringerne i forhold til at have mennesker fra andre kulturer i praktik har været få, fortæller de to socialpædagoger.

– Nogle gange har vi været nødt til at 'opdrage' dem lidt og italesætte, at man i Danmark møder til tiden, og at en aftale er en aftale. Man kan fx ikke sende en sms og melde fra dagen før, siger Karin Fjermedal Andersen.

På grund af tro har der været forbehold for tilberedning af svinekød og salg af alkohol. Dette er der blevet talt med den enkelte praktikant om.

– Til en kollega ville jeg have sagt, at det kan man ikke sige nej til, hvis man vil arbejde her. Men vi vendte det i personalegruppen og blev enige om, at det ikke var noget, vi ville vægte så højt i forhold til en praktikant, fortæller Sanne Hildebrandt.

Clavis tager sig i forbindelse med praktikerne af papirarbejdet i forhold til Jobcenteret, og socialpædagogerne oplever ikke, at flygtningepraktikanterne har øget arbejdspresset.

– De giver ikke en ekstra arbejdsbyrde, men et ekstra ansvar. Det har vi også, når studerende er i praktik, men vægtningen her er anderledes. I forhold til de studerende handler det om pædagogikken, mens det i forhold til flygtningepraktikanterne handler om sproget og den danske kultur, siger Sanne Hildebrandt.

Både hun og Karin Fjermedal Andersen beretter dog samtidig, at de unge flygtninges historier har berørt dem dybt, og at de derfor ikke har kunnet undgå at engagere sig i, at det går dem godt også uden for SPUC.

Karin Fjermedal Andersen er fx trådt til, når Gowan Ramo bad om hjælp til at forberede sig til de sprogtests, han skulle igennem på Clavis, og Sanne Hildebrandt har i sin fritid været med en flygtning på VUC, da han skulle starte der. ■

Dansk, dansk, dansk

For de to unge syriske flygtninge, Gowan Ramo og Alaa Issa, har praktikken på SPUC været et springbræt i forhold til at blive bedre til dansk og til at finde fodfæste i det danske samfund

Af Trine Kit Jensen, nyhedsrum@sl.dk

’Først tænkte jeg, at det ville være meget svært. Men det var meget nemt. Jeg trænede sammen med de handicappede hver dag, og på den måde lærte jeg mange nye danske ord. Jeg blev også hurtigere til at snakke dansk, så praktikken på SPUC har haft stor betydning.’

Sådan lyder det fra 21-årige Gowan Ramo, der har boet i Danmark i tre år og var en af de første flygtningepraktikanter på det socialpædagogiske tilbud.

Samme melding kommer fra 24-årige Alaa Issa.

– I værestedet var det min opgave at kommunikere med borgerne, spille spil med dem og spise med dem. Så jeg fik rigtig god mulighed for at tale dansk med danskere. Dansk, dansk, dansk. Hele tiden dansk, siger han.

Alaa Issa var i starten bange for at sige noget forkert, hvis han forsøgte sig på det nye sprog. Den første tid talte han derfor engelsk til alle, der kunne forstå det, fortæller han. Men det varede ikke længe.

– Da jeg efter et par uger begyndte at tale dansk, rettede de mig, hvis jeg fx byttede om på nutid og datid, så nu ved jeg, at jeg taler rigtigt. Man lærer også meget om kulturen, når man snakker med danskere, spiser dansk mad og er med til fester, siger han.

Gowan Ramo vil på sigt gerne være idrætslærer, og praktikken i Klub Liv og Motion var derfor lige ham. Han var i praktik i et halvt år og står nu selvstændigt for fitnessstilbuddet på SPUC hver tirsdag.

Som socialtræner er det her bl.a. hans opgave at motivere borgerne til at deltage, og målet er også, at fitnessholdet på et tidspunkt skal rykke ud i et almindeligt motionscenter.

Tjansen som socialtræner giver et lille honorar, og Gowan Ramo har også tjent lidt penge på at ledsage en borger på en Tysklands-tur. Det gik fint, og mens han går på VUC for at forfølge drømmen om en idrætsuddannelse, er der nu udsigt til vikararbejde som ledsager.

Videre ud i samfundet

På SPUC er der kun sjældent ledige stillinger. Stedet kunne derfor ikke love flygtningene, at de efter praktikken ville få et ordinært job.

– Men det, vi kunne love dem, var, at vi i personalegruppen hver især ville skambruge vores netværk for at få dem videre ud på arbejdsmarkedet, når de kunne tale en lille smule dansk og gøre sig forståelige, siger forstander Louise Manstrup.

Det løfte har Alaa Issa haft glæde af. Han nåede at færdiggøre en uddannelse som tandtekniker, før han flygtede fra Syrien, og ville gerne i praktik i samme fag her.

– Men jeg kendte ikke nogen i Danmark ud over min lærer og min sagsbehandler, og de kunne ikke finde en praktikplads som tandtekniker. Før jeg kom til SPUC, var jeg derfor i praktik som gartner, fortæller han.

Da forstanderen hørte om Alaa Issas ønske, forhørte hun sig hos sin tandlæge, og det førte til, at han efter to måneder på SPUC startede i virksomhedspraktik hos en tandtekniker. Siden er han samme sted kommet i løntilskudsjob 24 timer om ugen. Samtidig går han nu på VUC for at kunne starte på den danske tandteknikeruddannelse til september, da eksamenspapirerne fra Damaskus ikke kan få det blå stempel i Danmark. Til den tid har tandteknikeren lovet ham en elevplads, som ellers kan være svær at finde.

Alaa Issa er lige som flere af de tidligere praktikanter stadig frivillig på SPUC. Men i takt med, at han får mere og mere at se til, er han nu en forholdsvis sjælden gæst. Og det er helt, som det skal være, mener socialpædagog Sanne Hildebrandt.

– Det er jo lige præcis dét, der er meningen. På SPUC skal vi være med til at give flygtningene en tryghed i forhold til det danske sprog og den danske kultur, som betyder, at de tør bevæge sig væk fra os og videre ud i samfundet for at bruge alt dét, de kan, siger hun. ■

På SPUC skal vi være med til at give flygtningene en tryghed i forhold til det danske sprog og den danske kultur, som betyder, at de tør bevæge sig væk fra os og videre ud i samfundet for at bruge alt dét, de kan

Sanne Hildebrandt, socialpædagog, SPUC

Stærk social indsats er afgørende

En ny FGU, den forberedende grunduddannelse, er på vej til unge under 25, som ikke er i uddannelse eller job. Det er afgørende med en stærk social indsats over for de udsatte unge på uddannelsen, mener Socialpædagogerne

Af Kit Lindhardt, klt@sl.dk

Formålet med den nye forberedende grunduddannelse (FGU) er at gøre unge under 25 år klar til at gå i gang med en ungdomsuddannelse eller komme i job. Men for at det skal lykkes, er det afgørende, at undervisningen understøttes af en målrettet socialfaglig og socialpædagogisk indsats.

Sådan lyder det fra Socialpædagogerne i et høringssvar til Undervisningsministeriet om den nye forberedende grunduddannelse, som kommer som

erstatning for de nuværende forberedende tilbud som eksempelvis produktionsskolerne og den kombinerede ungdomsuddannelse.

Ifølge Marie Sonne, næstformand i Socialpædagogerne, er det helt oplagt at sætte ind med socialpædagogisk faglighed for at støtte den del af eleverne, som kæmper med sociale eller personlige problemer, der kan spænde ben for, at de unge gennemfører FGU'en.

– Det er enormt vigtigt, at de bliver støttet på den rigtige måde igennem hele forløbet. Det kan socialpædagoger. Vi er ikke lærere – men vi kan være den støtte, der gør, at den unge får noget ud af de læringsmuligheder, der er, siger Marie Sonne.

12 pct. af de elever, som årligt begynder på et af de eksisterende uddannelsesforberedende tilbud, er udsatte på forskellige måder. Fx har 20 pct. kriminalitet i familien, 23 pct. har psykiske lidelser, og 41 pct. er eller har tidligere været anbragt uden for hjemmet. Derudover er skoletræthed og hashmisbrug

nogle af de store barrierer, der hindrer unge i at gennemføre en ungdomsuddannelse.

Trygge relationer

I udkastet til loven om den nye grunduddannelse står der, at der skal være en gennemgående kontaktperson til de elever, der måtte have behov for det. Socialpædagogerne mener, at det bør kræve socialpædagogiske kompetencer at bestride det job.

– Socialpædagogen kan skabe den trygge og tillidsfulde relation, som skal til for at finde frem til, hvad den enkelte elev har behov for. Der kan være mange ting i vejen for, at den unge kan koncentrere sig om skolen. En kan fx have behov for en ny bolig, fordi hjemmeforholdene er belastende. En anden skal have hjælp til at tage hånd om et misbrug, og en tredje skal have styr på økonomien for at få noget ud af undervisningen, siger Marie Sonne.

Giver de unge selvtillid

I dag er der allerede socialpædagoger ansat som en slags

mentorer for elever på bl.a. produktionsskoler. På Næsbyhus Produktionsskole arbejder socialpædagog Trine Jensen med at støtte og motivere de unge til at holde fast i skolen og udvikle sig personligt og fagligt – bl.a. ved at få dem til selv at tro på, at de godt kan.

På sine daglige besøg i produktionsværkstederne roser hun fx Jens for at have boret 50 huller i dag, når han kun nåede 30 i går. Og hun fortæller Mads, at kokken på skolen havde rost ham til skyerne for hans arbejde til julefrokosten.

– Så bliver han glad og stolt og kommer igen i morgen, for de vil gerne være en del af det her. De har brug for små succeser, siger Trine Jensen.

Aftalen om den nye FGU blev vedtaget af et flertal i Folketinget i oktober sidste år, men detaljerne kommer først på plads i løbet af i år. Planen er, at de første elever starter i august 2019. Undervisningsministeriet forventer, at ca. 12.000 elever vil starte på i alt 90 FGU-skoler hvert år. ■

Tilmelding til landskonference for familieplejere er åben

Den 29. og 30. maj på Comwell i Middelfart

Landsudvalget for familieplejere åbner dørene op til årets konference for familieplejere med to spændende dage med faglighed, debat og hjertevarme historier.

På konferencen har du bl.a. mulighed for at høre Ann E. Knudsens oplæg om hjernen og omsorgssvigtede børn og unge. Socialtilsyn Midt kommer og fortæller om deres arbejde på familieplejeområdet. Og så vil også være fokus på Lov om voksenansvar og de dilemmaer, som man støder på i hverdagen som familieplejer.

Tilmeldingsfrist: 6. april 2018

Yderligere oplysninger og tilmelding: www.sl.dk/kalender

ARBEJDSKADER

Minister ind i sag om afviste sager

Antallet af anerkendte arbejdsskader er faldet drastisk siden 2013. Efter kritik fra bl.a. Socialpædagerne lover beskæftigelsesminister Troels Lund Poulsen (V) at finde en politisk løsning

Af Kit Lindhardt, klt@sl.dk

Kommer du fysisk eller psykisk til skade i forbindelse med dit arbejde, er der en stor risiko for, at det ikke bliver anerkendt som en arbejdsskade af Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring. Det problem skal der nu gøres noget ved politisk.

Det var konklusionen efter et samråd på Christiansborg 21. februar, hvor beskæftigelsesminister Troels Lund Poulsen (V) skulle forholde sig til, at kun hver anden anmeldte arbejdsskade bliver anerkendt.

– Jeg er helt enig i, at det skal vi have gjort noget ved, og det skal vi have gjort her i foråret, sagde Troels Lund Poulsen til samrådet ifølge Altinget.

Han vil nu indkalde til politiske forhandlinger og går efter at få vedtaget en lovændring efter sommerferien, så det bliver lettere at få anerkendt en arbejdsskade.

Ændret praksis

Den lave andel af anerkendte arbejdsskader går stik imod en arbejdsskadereform, som et bredt flertal på Christiansborg vedtog i 2003. Reformen havde til formål at øge anerkendelsesprocenten. Det betød, at andelen af anerkendte arbejdsskader kom op på 80 pct. i 2010.

Men i 2013 blev udviklingen bremset af en dom fra Højesteret, som gjorde det sværere at få sin sag anerkendt. Derfor dykkede anerkendelsesprocent til 49,4 pct. i 2016.

På den baggrund tog Socialpædagerne og flere andre organisationer (Danmarks Lærereforening, Dansk Sygeplejeråd, Dansk Socialrådgiverforening, BUPL og FTF) inden jul kontakt til Folketingets beskæftigelsesudvalg for at opfordre politikerne til at presse på for en politisk løsning på problemet. Det resulterede i, at SF og Enhedslisten indkaldte ministeren til samråd.

Vi har kæmpet

Socialpædagerne glæder sig over, at beskæftigelsesministeren har været lydhør over for kritikken fra fagbevægelsen.

– Vi har kæmpet for det her og billiger i den grad, at ministeren tager problemet alvorligt og anerkender, at det er en stor udfordring. Anerkendelsen af, at der er tale om en arbejdsskade, er jo afgørende for at kunne få dækket udgifterne til behandling og dermed få bedre muligheder for at vende tilbage til arbejdslivet, siger Marie Sonne, næstformand i Socialpædagerne.

Tal fra Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring fra 2016 viser, at det i sundhedsvæsenet og i sociale foranstaltninger er knap 40 pct. af ulykkerne, der anerkendes som arbejdsskade. Det er dermed den branche, hvor færrest skader anerkendes. Ifølge Socialpædagernes arbejdsskadeteam kan det skyldes, at det er sværere at få anerkendt en psykisk skade end en fysisk. Oplevelsen er, at man stort set skal have været udsat for katastrofelignende oplevelser for at få anerkendt en arbejdsskadesag. ■

NOTER

Hver anden udsat er fra 'normal' familie

Halvdelen af udsatte unge mellem 18 og 24 år kommer fra familier, hvor mor og far ikke selv har haft sociale og psykiske problemer i form af psykisk sygdom, misbrug, hjemløshed eller fængselsdomme. Det viser tal fra VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter. Tallene tyder på, at den sociale arv spiller en mindre rolle, end man ellers har antaget. Derfor skal et hold af forskere fra Center for Ungdomsforskning ved Aalborg Universitet med professor Noemi Katznelson i spidsen undersøge, hvad der så skaber udsathed blandt de unge. Desuden vil forskerne se på, hvordan unges muligheder og trivsel kan fremmes.

lthe

600 flere i job – men 50.000 flere fattige

En såkaldt effektanalyse af kontanthjælpsloftet, som Beskæftigelsesministeriet har udgivet, viser, at kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen har fået 600 fuldtidspersoner i job eller uddannelse. Men hvor ministeriet konkluderer, at reglerne virker, har Rådet for Socialt Udsatte en noget anden udlægning af analysen. 'Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, AE, har beregnet, at ca. 50.000 flere rammes af fattigdom i år som følge af loftet og timereglen. Konsekvenser af fattigdom har Beskæftigelsesministeriet ikke med – hverken på kort sigt, hvor flere ikke vil have til dagen og vejen, og slet ikke på lang sigt, hvor vi ved, at børn i fattigdom klarer sig ringere i skolen og i livet end alle andre', siger rådets formand, Jann Sjørnsen.

tlh

Millionindsats til børn med ondt i sindet

Flere og flere børn og unge mistrives og kommer i direkte kontakt med det psykiatriske behandlingssystem. Det problem skal satspuljemidler på 214 mio. kr. – til forebyggelse af psykiatriske sygdomme blandt landets sårbare børn og unge – afhjælpe. Pengene bliver nu udmøntet til landets kommuner og regioner og skal styrke samarbejdet mellem kommuner og regioner. Fx skal regionernes eksperter inden for børne- og ungdomspsykiatrien rykke ud i kommunerne, så de kan spotte psykiske udfordringer blandt børn og unge, der mistrives i skolen eller i hjemmet. På den måde kan børnene blive udredt og behandlet på den mindst indgribende måde, før indlæggelsen indtræffer.

lthe

Skal svare på spørgsmål på politianmeldelse

Skal personer med autisme og andre handicap politianmeldes, hvis de har udøvet vold mod ansatte på de institutioner, som de opholder sig på? Det spørgsmål har Peter Skaarup (DF) nu stillet til justitsministeren, som også bliver bedt om at forholde sig til, hvilke yderligere løsninger, der kan laves for denne gruppe mennesker, hvis man vil undgå retssager. Baggrunden for spørgsmålet er, at bl.a. Landsforeningen for Autisme oplever en stigning i antallet af henvendelser fra pårørende til autister, der bliver politianmeldt. De mange anmeldelser kommer, fordi man som ansat ifølge loven skal anmelde sager om vold til politiet, hvis man vil have mulighed for erstatning. Løsningen på problemet er ifølge Socialpædagerne, at man enten forlanger, at kommunerne har en forsikring, der dækker den slags sager – eller at man laver reglerne om, så krav om erstatning for svie og smerte også dækkes via arbejdsskadeloven.

tlh

FRIVILLIGHED

Handicappede bliver besøgsvenner

I Guldborgsund har to socialpædagoger startet et projekt, hvor mennesker med kognitive handicap er besøgsvenner hos andre borgere med funktionsnedsættelser

Af Kit Lindhardt, klt@sl.dk

’Vi skal besøge hinanden, til døden os skiller’. Sådan lyder det fra Betina og Else, der har lært hinanden at kende igennem projektet ‘Vi hjælper hinanden – på tværs af handicap’, hvor borgere med forskellige kognitive handicap bliver inddraget i frivilligt arbejde med at hjælpe andre, som har mere indgribende handicap eller er socialt isolerede.

Foreløbig er 15 borgere i Guldborgsund Kommune

begyndt som frivillige. De fleste af dem er besøgsvenner – enten hos én eller flere andre borgere.

Betina er blevet kædet sammen med Else som hendes besøgsven, fordi de begge er glade for at strikke. Else bor på et bosted sammen med flere andre, men føler sig alligevel ofte ensom og deprimeret. Samværet med besøgsvennen Betina har været så god en oplevelse for dem begge, at de har lovet at blive ved for altid.

Frivillighed giver styrke

Formålet med projektet er netop at bryde den ensomhed, som eksisterer blandt mange borgere med kognitive handicap. Men lige så vigtigt er det at give ansvar og følelsen af at være noget for et andet menneske til de frivillige borgere. Det fortæller projektets initiativtagere – socialpædagogerne Susanne Haugaard Bøtcher og Katja Dyhr

i Guldborgsund Handicap – som fik ideen for ca. et år siden.

– Det har været helt fantastisk at se den personlige udvikling hos de frivillige. De føler et højere selvværd og føler sig stærkere, fordi de oplever, at der er nogen, der kan bruge dem til noget og ser en værdi i dem som mennesker, siger Katja Dyhr.

Ifølge de to socialpædagoger har det en stor værdi, at de frivillige selv har et handicap.

– Vi kan tydeligt se, at de kan noget, som vi pædagoger ikke kan. De møder hinanden i øjenhøjde – og de gør det, fordi de har lyst. Det gør rigtig meget for relationen – også fordi de deler mange af de samme udfordringer og bekymringer, siger Susanne Haugaard Bøtcher.

Flere skal med

1. august sidste år blev projektet skudt i gang med rollespil og undervisning i, hvad det vil sige

at være besøgsven. Katja Dyhr og Susanne Haugaard Bøtcher gav vejledning og støtte under de første besøg, men ellers har det kørt uden den store indblanding.

Projektet, som er finansieret af satspuljemidler, løber frem til 31. marts i år. Målet er, at det frivillige arbejde kan fortsætte under nye rammer, og at det kan blive bredt ud til endnu flere.

Susanne Haugaard Bøtcher og Katja Dyhr håber, at projektet kan være med til at skabe opmærksomhed omkring de mange og ofte oversete ressourcer hos denne gruppe borgere. De to socialpædagoger skal efter projektets afslutning være med til at skrive og udgive en håndbog om frivillighed og besøgsordninger blandt borgere med handicap. ■

Læs mere om projektet på Socialstyrelsens hjemmeside via www.kortlink.dk/t6b4

LÆSERBREV

Apropos #metoo

Af Karl Aage Thomsen
Ved oprydning i gamle papirer, grundet flytning, fandt jeg et digt skrevet af en pige på 16 år, som hedder Sophie, som jeg faldt over, da jeg for 14 år siden arbejdede på et center for seksuelt misbrugte mennesker.

Digtet stod, så vidt jeg husker, i et norsk blad om seksuelle overgreb. Jeg synes, det siger meget om, hvordan man har det i krop og psyke, når man har været udsat for et sådant overgreb.

Medierne burde tænke lidt mere på børn og unge i disse

#metoo-tider og ikke kun på underholdningsbranchens stjerner, som jo ikke mangler sammenhold og initiativ til at profilere sig vedrørende de overgreb, de har været udsat for.

I Danmark står det sløjt til med hensyn til at få hjælp til at rejse sig efter et seksuelt overgreb, især når det drejer sig om børn og unge. De, der arbejder med at hjælpe mennesker, der har været udsat for seksuelle overgreb, gør det ofte som frivillige, og centrene vedrørende ovennævnte bliver ofte spist af med håndører fra satspuljen – som er penge, der tages fra alle os på overførselsindkomst.

Hvileløs Natten kommer:

Rastløs vandrer jeg rundt,
nervøs og ked.

Natten er virkelig et mareridt
for mig.

Smerter i hoved og mave, som
skulle jeg sprænges.

En lyd udefra får mig til at fare
sammen.

Kunne jeg dog bare krybe i et hul,
og føle mig varm, tryk og glad.

Men jeg kan ikke finde mit
tryghedshul.

Hvileløs vandrer jeg gennem
disse

Smertefulde nætter,
som en flagermus efter føde.

Min føde vil bare være hvile og
sovn.

Når morgenstunden endelig
begynder at vise sig
ude i horisonten begynder
trætheden at tage over,
og rastløsheden og angsten
dæmpes.

Nu begynder jeg at føle mig
sikker,

nu kan jeg finde vejen frem til
mit lille hul.

Kroppen falder sammen
efter nattens jagende angst.

Søvn – endelig søvn.

Men et eller andet sted i mit indre
er angsten stadig vågen.

Det skal den også altid være.
For hvem skal ellers passe på

mig.

Sophie 1997

TIDLIG INDSATS

Samarbejde med frivillige virker

Over halvdelen af udsatte børn får det bedre efter forebyggende indsatser, hvor kommunen og frivillige organisationer har arbejdet sammen, viser rapport

Af Lea Holtze, lhe@sl.dk

Aarhus Kommune tilbyder sundhedsplejen og Ungdommens Røde Kors gruppesamtaler til skilsmissebørn. I Egedal Kommune samarbejder man med organisationen Girltalk om samtaler til udsatte piger. Og på Fyn er Odense og Middelfart kommuner og fri-

villige fra NEFOS fælles om at hjælpe børn, hvis forældre er selvmordstruede.

De tre forebyggende indsatser til udsatte børn og unge er vidt forskellige. Men fælles for dem og fem andre er, at de bygger på et samarbejde mellem kommuner og frivillige, der virker.

Nogle af de unge fastholder ganske vist status quo, ligesom nogle oplever en negativ udvikling. Men mellem 51 og 55 pct. af børnene og de unge gennemgår en positiv udvikling i løbet af projektperioden, når man måler på deres psykiske trivsel, sociale evner, mestringskompetencer og selvopfattelse. Det viser en erfaringsopsamling fra Socialstyrelsen.

Fordelen ved at samarbejde med frivillige organisationer er bl.a., at det letter kontakten til børnene og de unge, fremhæver en medarbejder fra Egedal Kommune:

– Det har også en markedsføringsværdi at kunne smide Girltalks logo på projektet. Det gør det mindre farligt for børn og forældrene at være en del af det, siger vedkommende.

Desuden har børnene glæde af at spejle sig i de frivillige, ligesom de frivillige har en anden fleksibilitet, påpeger en sundhedsplejerske fra Aarhus Kommune.

– De har mulighed for at bruge et ekstra kvarter, hvis der er behov for det, og de kan være med til at sikre, at den positive

udvikling, der forhåbentlig sker med børnene under gruppesamtalerne, kan fortsætte i de netværksaktiviteter, de frivillige laver med børnene i det efterfølgende år.

Erfaringsopsamlingen præsenterer desuden en række anbefalinger til, hvordan man sikrer det gode samarbejde med frivillige – bl.a. at man vælger en organisation med frivillige, der har de rette kompetencer, at man får defineret, hvorfor begge parter har lyst til at gå ind i arbejdet, at man sætter fælles mål, så begge parter føler ejerskab over projektet, og at der er en klar fordeling af ansvaret. ■

Find erfaringsopsamlingen via www.kortlink.dk/t7b2

SAGSBEHANDLING

Gode resultater med børneinddragelse

Børns Vikår-projekt styrker inddragelsen af udsatte børn i sagsbehandlingen og bliver positivt modtaget af Socialpædagogerne

Af Lea Holtze, lhe@sl.dk

Hos Børns Vikår møder vi ofte børn og unge, som ikke forstår afgørelserne. Vi har mødt børn, der tror, at de er blevet anbragt, fordi de har gjort noget forkert, og de bebrejder derfor sig selv.

Sådan skriver vicedirektør i Børns Vikår Helle Tilburg

Johnsen i et debatindlæg på Altinget. For selvom både FN's børnekonvention og serviceloven giver udsatte børn og unge ret til at blive hørt, så sker det mange gange ikke.

Derfor søsatte Børns Vikår med støtte fra TrykFonden for fire år siden projektet 'Bedre Børneinddragelse'. Her har Roskilde, Tårnby og Faxe kommuner med en række indsatser arbejdet på at styrke børneinddragelsen. Forskningscentret VIVE har nu offentliggjort sin evaluering af indsatser, og effekten er klar: 92 pct. af sagsbehandlere vurderer, at de nu ved, hvordan de kan sikre god børneinddragelse i deres sager – det er en stigning på 30 pct.

Projektets udfordring har dog været, at sagsbehandlere har haft det samme antal sager og derfor gav udtryk for at mangle tid til at inddrage børnene mere, viser evalueringen.

Børns Vikår og Socialstyrelsen samarbejder nu om et videre rådgivningsforløb for kommuner for at styrke inddragelsen af børn i deres sager.

Indsatsen bliver positivt modtaget af Socialpædagogerne, der netop nu er ved at foretage en undersøgelse af børn, unge og anbringelsespersonales oplevelse af inddragelse i børnesager.

– Når der er sammenbrud i en anbringelse, angiver børnene det forkerte match som den væsentligste årsag. Det er helt

afgørende for socialpædagogers arbejde, at børnene og de unge inden anbringelsen er inddraget og hørt om, hvad de har brug for, siger næstformand i Socialpædagogerne Verne Pedersen og fortsætter:

– Desuden har vi et ansvar for at gøre børnene til demokratiske medborgere. Det bliver de kun, hvis vi lærer dem at deltage i deres eget liv. At blive hørt er selvfølgelig ikke det samme, som at bestemme og kunne vælge frit. Børnene skal stadig have tillid til, at de voksne træffer beslutningerne. Ellers bærer de på alt for stort et ansvar. ■

Download VIVE-rapporten via www.kortlink.dk/t7aw

ANBRINGELSER

Der mangler udvikling for børn og unge

Anbringelsesformen er stort set uændret. Og mængden af forebyggende indsatser er kun ganske svagt stigende. Det viser nye nøgletal fra KL om udsatte børn og unge. Stilstanden er påfaldende, mener professor Inge M. Bryderup

Af Lea Holtze, lhe@sl.dk

2015 var 58 pct. af alle anbragte børn og unge anbragt i familiepleje. Det vil sige en smule flere end i 2010. Anbragte børn var i gennem-

snit et halvt år ældre, da de blev anbragt første gang, og anbringelserne var blevet længere.

Det viser nye nøgletal fra KL om udsatte børn og unge. Her fremgår det også, at kommunernes brug af forebyggende indsatser til udsatte familier i samme periode steg med bare 4 pct. Og de forebyggende foranstaltninger, der blev oprettet specifikt til børn og unge, var i overvejende grad til unge mellem 13 og 17 år frem for børn.

Der er jo ingen udvikling, lyder det fra professor Inge M. Bryderup fra Aalborg Universitet:

– Det er bemærkelsesværdigt i sig selv, at der ikke er de store nyheder at hente, som bryder med tidligere forhold – det er

bestemt ikke blevet nemmere at være udsat barn eller ung i Danmark, siger hun og fortsætter.

– Barnets Reform og anbringelsesreformen fra 2006 satte ellers fokus på forebyggelse, ligesom kommunerne praler af deres ændrede fokus på forebyggelse, tidlig opsporing og tidlig anbringelse. Jeg er forundret over, at vi ikke kan se det manifesteret i tallene. Tværtimod. Man anbringer senere og i længere tid, siger hun.

Uhyggeligt og bekymrende

Når man ser på KL's opgørelse over alt fra udgifter til anbragte over forebyggende foranstaltninger til anbringelsestyper, er der imidlertid så store geografiske forskelle, at det er vanske-

ligt at tale om et generelt billede af området, siger Inge M. Bryderup.

Dér, hvor hun imidlertid ser en klar udvikling, er, når det kommer til børn og unges skolegang. Ifølge de nye nøgletal er det nemlig kun 54 pct. af de udsatte børn og unge, der tager 9. klasses afgangsprøve, og 26 pct. af dem, der seks år senere har en ungdomsuddannelse. Det er markant færre, end da professoren i 2012 undersøgte uddannelse blandt tidligere anbragte.

– En del af forklaringen kan være, at flere anbringes i familiepleje uden de rette specialiserede skoletilbud. Den udvikling er decideret uhyggelig og bekymrende, siger hun. ■

ARBEJDSMILJØ

Mindre stress med mindfulness

Øvelser med bl.a. yoga og meditation gav medarbejderne færre symptomer på stress og angst, viser nyt pilotprojekt

Af Tina Løvbom Petersen, tln@sl.dk

En dagligdag præget af uforudsigelige og drænende konflikter med børnene – og stressbelastninger som et uundgåeligt vilkår. Sådant beskriver arbejdet ofte på Center for Specialpædagogiske Børnetilbud (CSB) i Aarhus Kommune – et center for børn og unge med handicap og deres familier.

Men nu viser en ny undersøgelse, at mindfulness kan have en positiv effekt på medarbejdernes stressniveau. I CSB har man afprøvet programmet Mindfulness-Baseret Stress Reduktion (MBSR) og har opnået gode resultater.

I alt 25 medarbejdere, herunder flere socialpædagoger, har over otte uger deltaget i daglige øvelser både i og uden for arbejdstiden. Øvelserne er primært baseret på yoga, meditation og psykoedukation og fokuserer på at optræne evnen til vedholdende og fokuseret opmærksomhed.

Evalueringen af projektet viser nu, at deltagerne efter de otte uger oplevede en signifi-

kant reduktion af det selvoplevede stressniveau. Symptomerne på angst og stress blev reduceret, og medarbejderne blev mere opmærksomme og nærværende.

Bedre til konflikter

Blandt de 25 medarbejdere, der deltog i forløbet, oplevede 40 pct. inden opstart et højt stressniveau. Efter de otte uger var andelen med højt stressniveau faldet til 12 pct., og deltagerne gav generelt udtryk for større velbefindende både fysisk og psykisk.

Ud over den kvantitative del af undersøgelsen deltog seks af de 25 medarbejdere, fem socialpædagoger og en psykolog, også

i kvalitative forskningsinterview. Her viste svarene, at disse medarbejdere havde oplevelsen af at være blevet bedre til at håndtere stress og dermed også konflikter med børnene, og at de følte, de var blevet bedre til at navigere i relationsarbejdet med børnene. Netop konflikter med børnene er angivet som en af de store fælles stressfaktorer for interviewpersonerne.

CSB har gennemført undersøgelsen i samarbejde med Dansk Center for Mindfulness og Aarhus Universitetshospital. På sigt er der et ønske på CSB om at opbygge en mindful organisation, hvor mindfulness bliver en fælles aktivitet på arbejdspladsen. ■

BØGER

Redigeret af Tina Løvbom Petersen

**Zornig – fra vred til voksen**

Af Lisbeth Zornig Andersen
Bogen her er en opfølger til bogen 'Zornig – vrede er mit mellemnavn' og tager afsæt i forfatterens tid som voksen mønstrebryder og hendes fornemmelse af at stå med et ben i hver af to meget forskellige klasser: Underklassen og middelklassen. Selv beskriver Zornig Andersen underklassen som et farligt og normløst miljø, som er uegnet for børn, men som på den anden side kan fremstå mere ærligt og rummeligt end middelklassen. Sidstnævnte beskriver hun derimod som uærlig og ekskluderende på trods af udtalte værdier og normer. Med senfølger af svigt i rygsækken og en bøvlen med koderne i middelklassen er forfatteren konstant på overarbejde i sin kamp for at balancere mellem karriere og familieliv og bevare den kontakt til underklassen, der stadig både tiltrækker og frastøder hende. I dagbogsform beskriver bogen følelsen af at stå uden for begge steder. Man fornemmer, hvordan forfatterens voksenliv stadig i dag er gennemsyret af senfølger fra opvæksten. Bogens efterskrift kommer med henvisninger og tips til at mestre senfølger af seksuelt misbrug – og til at være pårørende.

Gyldendal. 224 sider. 299,95 kr.

**Læring med kroppen forrest**

Af Kjeld Fredens
Læring er en helhed af hjerne, krop og omverden. Og når man taler om læring med kroppen forrest, så er det den naturlige måde, børn og unge lærer på – og den foretrukne strategi i alle aldre, når der skal læres noget nyt. For vi mennesker tænker ikke med hjernen. Det er individet, der tænker og lærer noget, og kroppen er så brobygger mellem hjerne og omverden. Det er budskabet i bogen her, som er skrevet til dem, der gerne vil vide noget om den nyeste kognitionsforskning,

hvor man gør op med tankegangen om, at hjernen alene styrer vores mentale funktioner. Ifølge denne forskning foregår vores tænkning på begge sider af hjerneskallen, nemlig som en uadskillelig helhed af hjerne, krop og omverden. Forfatteren, som er læge og hjerneforsker, gør os med bogens gennemgående tema klogere på, hvordan læringens kropslige fundament har afgørende betydning for livslang læring. Fx fremgår det af bogen, hvordan daginstitutioner, skoler og uddannelser skærer de praktiske, skabende fag væk til fordel for kundskaber, der skal leve op til standardiserede test – med den uheldige konsekvens, at børn og unges intelligens indsnævres. For ifølge forfatteren tilføjer de kunstneriske aktiviteter nogle særlige former for tænkning, som bl.a. fremmer børn og unges kreative udvikling.

Hans Reitzels Forlag. 288 sider. 300 kr.

Det ækle

Af Brian Benjamin Hansen og David Mayntz
Ni kapitler, der behandler aspekter af det ækle ud fra forskellige vinkler. Det er kort og godt, hvad denne bog indeholder. Og det ækle kan fx være klam og grænseoverskridende ledelse, ulækre indvielsesritualer, lystfølelse i et seksuelt overgreb eller afskyen ved den lækende krop. Men det kan også være teenagerens væmmelse ved pubertetens biologiske forandringer eller vores fundamentale væmmelse ved at slå ihjel. Hovedformålet med 'Det ækle' er, at vi aktivt tager stilling til det, vi væmmes ved – for selvom følelsen af afsky er spontan og svær at kontrollere, betyder det ikke, at vi ikke er ansvarlige for denne følelse. Ideen til at skrive en bog om alt det, der er ækelt, opstod i forbindelse med en samtale, som bogens to redaktører førte over nogle måneder i 2015. En samtale, hvor det gik op for dem, at det ækle faktisk er rigtig svært at definere med én faglighed eller med bestemte former for beskrivelser. Derfor er bogen bygget op i en række kapitler, hvor forskellige teoretikere og deres definitioner af det ækle introduceres – ud fra tanken om, at det ækle kommer os ved. Det ækle får os til at føle afsky, og vi bruger det ækle i vores bedømmelser af verden, andre mennesker og ting omkring os.



Akademisk Forlag. 224 sider. 299,95 kr.

Professionelle blikke på den anden

Af Charlotte Glinborg, Lotte Hedegaard-Sørensen og Birgit Kirkebæk
'Når fortællinger forandrer identiteter', lyder undertitlen på denne bog, hvor 12 forskellige forfattere udfordrer de uniforme og standardiserede beskrivelser og tilgange til de voksne og børn, der i løbet af deres liv kommer i kontakt med skolevæsenet og sundheds- og socialsystemerne. Målet er at belyse, at der er flere perspektiver på en sag, på et menneske og på en problemstilling, og bogen beskrives da også som en professionel irritationsbog, der har som mål at udfordre faggrupper, der arbejder med mennesker. Bidragsyderne i bogen stiller bl.a. følgende spørgsmål: Kan de berørtes egen fortælling være med til at skabe et nyt blik på den anden? Kan denne fortælling give en øget forståelse for os selv og den anden? Og kan vi dermed skabe nye handlemuligheder? Bogen er opdelt i en historisk del og en nutidig del. Den historiske del udgøres af bidrag fra handicaphistorisk forskning – mens den nutidige del ser på, hvordan arbejdet med bl.a. kriminelle, psykisk syge og mennesker med hjerneskade kan beskrives. Målgruppen er både studerende og professionelle.



Frydenlund. 214 sider. 269 kr.

HER SKAL DU HENVENDE DIG

KREDSE

BORNHOLM

Storegade 38, 3700 Rønne
Tlf. 7248 6650 – fax 7248 6660
bornholm@sl.dk
www.sl.dk/bornholm

Åbningstid: mandag lukket,
tirsdag-fredag 9.00-14.00.

Kredsformand: Bitten Sohn Thomsen.

Jobkonsulent: 7248 6964 / 7248 6960

LILLEBÆLT

Danmarksgade 16, 5000 Odense C
Tlf. 7248 6400 – fax 7248 6450
lillebaelt@sl.dk
www.sl.dk/lillebaelt

Åbningstid: mandag, tirsdag og onsdag
9.30-15.00 (middagslukket 12.30-13.00).
Torsdag 13.00-16.00. Fredag 9.30-13.00.

Kredsformand: Hanne Ellegaard.
Mobil: 4086 6854. Tlf. privat: 7282 2028.

Jobkonsulent: 7248 6957 / 7248 6955

MIDT- OG VESTJYLLAND

Birk Centerpark 4, 7400 Herning
Tlf. 7248 6200 – fax 7248 6220
midtogvestjylland@sl.dk
www.sl.dk/midtogvestjylland

Telefontid: mandag 9.00-15.00, tirsdag og
onsdag 9.00-13.00 og torsdag 12.00-16.00.
Personligt fremmøde gerne efter aftale

Kredsformand: Peter Sandkvist.
Mobil: 2045 2614.

Jobkonsulent: 7248 6946

MIDTSJÆLLAND

Nørregade 8, 4100 Ringsted
Tlf. 7248 6550 – Fax 7248 6570
midtsjaelland@sl.dk
www.sl.dk/midtsjaelland

Åbningstid: Mandag til torsdag 9.00-15.00,
lukket 12.00-12.30. Fredag 9.00-12.00.

Kredsformand: Jan Vium.

Jobkonsulent: 7248 6965

NORDJYLLAND

Skansevej 90B, 9400 Nørresundby
Tlf. 7248 6100 – fax 7248 6120
nordjylland@sl.dk
www.sl.dk/nordjylland

Åbningstid: Mandag, tirsdag og torsdag
9.00-15.00 (frokostlukket 12-12.30).
Onsdag og fredag 9.00-12.00.

Kredsformand: Peter S. Kristensen
Tlf. privat: 9883 8700.

Jobkonsulent: 7248 6944

NORDSJÆLLAND

Østergade 6 B, 3400 Hillerød
Tlf. 7248 6600 – fax 7248 6620
nordsjaelland@sl.dk
www.sl.dk/nordsjaelland

Åbningstid: mandag, onsdag og torsdag
10.00-14.00, tirsdag 10.00-17.00,
fredag 10-12.

Kredsformand: Karen Holte.
Mobil: 2011 2507

Jobkonsulent: 7248 6964 / 7248 6960

STORKØBENHAVN

Hejrevej 43, 4., 2400 København NV
Tlf. 7248 6700 – fax 7248 6720
storkoebenhavn@sl.dk
www.sl.dk/storkoebenhavn

Åbningstid: Alle hverdage 9.00-12.00
samt torsdag tillige 12.30-15.30.

Kredsformand: Lars Petersen.
Mobil: 2217 9706.

Jobkonsulent: 7248 6964 / 7248 6960

STORSTRØM

Kæppgårdsvej 2A, 4840 Nr. Alslev
Tlf. 7248 6500 – fax 7248 6510
storstroem@sl.dk
www.sl.dk/storstrom

Åbningstid: mandag 12.30-15.00, tirsdag
og onsdag 9.00-12.00 og 12.30-15.00,
torsdag 12.30-16.00, fredag 9.00-12.00 og
12.30-14.00.

Kredsformand: Lisbeth Schou.

Jobkonsulent: 7248 6965

SYDJYLLAND

Vestkraftgade 1, 2., 6700 Esbjerg
Tlf. 7248 6250 – fax 7248 6280
sydjylland@sl.dk
www.sl.dk/sydjylland

Åbningstid: mandag-onsdag 9.00-14.00,
torsdag 12.00-16.00, fredag 9.00-12.00.

Bestil tid til samtale. Medlemmer i Sønder-
jylland kan også aftale møde i Rødekrø.

Kredsformand: Finn Harald Rasmussen.
Mobil: 2230 6203.

Jobkonsulent: 7248 6954

ØSTJYLLAND

Søren Frichs Vej 42 C, 8230 Åbyhøj
Tlf. 7248 6300 – fax 7248 6350
oestjylland@sl.dk
www.sl.dk/oestjylland

Åbningstid: mandag-onsdag 9.00-14.00,
torsdag 12.00-16.00, fredag 9.00-13.00.

Kredsformand: Gert Landergren Due.

Jobkonsulent: 7248 6945

SOCIALPÆDAGOGERNES
LANDSFORBUND

Post til a-kassen, efterløns-, medlems-
og arbejdsskadeteamet skal sendes til
forbundshuset. Post til kredsen skal
sendes til kredskontorets adresse.

Forbundshuset

Brolæggerstræde 9, 1211 København K
Tlf. 7248 6000 / fax 7248 6001
sl@sl.dk / www.sl.dk

Åbningstid: mandag-onsdag 9.00-15.00,
torsdag 9.00-17.00, fredag 9.00-13.00.

Giro: vedr. kontingent: 4 02 39 51

SOCIALPÆDAGOGERNES
A-KASSE

Ved spørgsmål om arbejdsløshed og
dagpenge.

Hvis du ønsker at møde personligt frem på
et af vores a-kasse-kontorer, skal du blot
forinden ringe og aftale det med os.

Tlf. 7248 6010 / dagpenge@sl.dk

Åbningstid: mandag-onsdag 9.00-15.00,
torsdag 9.00-17.00, fredag 9.00-13.00.

Formand Michael Madsen
Mobil: 4093 4833

MEDLEMSTEAM

Ved spørgsmål om medlemskab,
kontingent og efterlønsbidrag.

Tlf. 7248 6030 / medlem@sl.dk

Åbningstid: mandag-onsdag 9.00-15.00,
torsdag 9.00-17.00, fredag 9.00-13.00.

Du er velkommen til at ringe. Men skriv,
hvis du vil meldes ind eller ud eller
overflyttes. Eller hvis du har ændringer i
navn og adresse eller ansættelsessted.
Husk at opgive dit personnummer.

ARBEJDSKADETEAM

Tlf. 7248 6040
arbejdsskade@sl.dk

Åbningstid: mandag-onsdag 9.00-15.00,
torsdag 9.00-17.00, fredag 9.00-13.00.

Se telefontider for de enkelte konsulenter
på www.sl.dk/arbejdsskade.

EFTERLØNSGRUPPE

Søren Frichs Vej 42 C, 8230 Åbyhøj
Tlf. 7248 6020 / fax 7248 6021
efterloen@sl.dk

Åbningstid: mandag-onsdag 9.00-15.00,
torsdag 9.00-17.00, fredag 9.00-13.00.

JOB- OG KARRIERE-
RÅDGIVNINGEN

Telefon: 7248 6060

Åbningstid: Hver mandag kl 14-17

Gratis telefonisk rådgivning om job og
karriere for forbundets medlemmer.

ØVRIGE ADRESSER

FORRETNINGSUDVALG

Forbundsformand
Benny Andersen
Nørregade 12, 2. th, 9000 Aalborg
Mobil: 4055 0982. Hjem: 9835 0413

1. forbundsnæstformand
Marie Sonne
Borupvej 55, Svennerup, 4683 Rønnede
Mobil: 2210 1728. Hjem: 5671 1032

2. forbundsnæstformand
Verne Pedersen
Hadrupvej 10, 8350 Hundslund
Mobil: 4064 0344

Forbundskasserer
Michael Madsen
Solvangen 38, 6715 Esbjerg N
Mobil: 4093 4833

PRESEKONTAKT

Presseansvarlig
Lise Møller Aarup
laa@sl.dk / mobil: 2423 5150

Enhedsleder for Kommunikation
Klaus Lange
kal@sl.dk / mobil: 3161 2787

SOCIALPÆDAGOGERNES
KLAGENÆVN

Hvis du mener, at der er begået fejl eller
forsømmelser ved behandling af din sag
– enten i kredsen eller i forbundet – kan
du få din klage behandlet af klagenævnet.
For at din sag kan blive behandlet,
skal du først have udnyttet det interne
klagesystem i Socialpædagogerne.
Læs mere under www.sl.dk/om-os

PÆDAGOGSTUDERENDES
LANDSSAMMENSLUTNING

Rosenvængets Allé 16, 3. sal,
2100 København Ø
Telefon: 3546 5880
www.p-l-s.dk
Åbningstid: mandag, tirsdag og torsdag
10.00-15.00.

PENSIONKASSEN

PKA A/S
Medlemsservice:
Tuborg Boulevard 3, 2900 Hellerup
Tlf. 3945 4540 – fax 3945 4546
pka@pka.dk / www.pka.dk
Åbningstid: mandag-torsdag 8.30-16.00,
fredag 8.30-15.30.

TRIO

Det var nok første gang, det gik op for mig, hvor alvorligt det er at være tillidsrepræsentant, og hvor stor en indflydelse man kan have

Karsten Stegmann, socialpædagog og FTR

Fyringsrunden blev en øjenåbner

De er en krumtap på arbejdspladsen, TRIO'en bestående af leder, TR og AMR. På denne og kommende bagsider kan du møde en række TRIO-medlemmer og læse, hvad der driver dem

Af Kit Lindhardt, klt@sl.dk

Hvorfor blev du tillidsrepræsentant?

Jeg blev opfordret til det af flere kolleger, og så valgte jeg at tage udfordringen op, selvom jeg ikke var sikker på, om jeg havde evnen til at varetage den rolle. Jeg tænkte, at hvis de har den tillid til mig, så var det bare at komme i gang og prøve det af.

Hvordan synes du, at du kan gøre en forskel i hverdagen som TR?

Jeg bringer rigtig mange ting til bordet i det arbejdsfællesskab, der er med lederen og arbejds miljørepræsentanten. Her tager jeg fx de spørgsmål og bekymringer med, som jeg har hørt fra mine kolleger, så vi kan drøfte det i fællesskab. Jeg kan også bidrage med at være opmærksom på tidens tendenser, så vi kan være lidt på forkant med udviklingen. Det kan fx være efter et kommunalvalg. Der er det en god idé at tage en snak med de nye politikere for enden af bordet, så de får et indblik i det område, vi repræsenterer – således at de får de bedste forudsætninger for at træffe beslutninger til gavn for de borgere, vi arbejder med.

Hvad er det vigtigste, du har oplevet, og som måske har ændret dig som tillidsrepræsentant?

For fem år siden havde vi en stor fyringsrunde. Det var nok første gang, det gik op for mig, hvor alvorligt det er at være tillidsrepræsentant, og hvor stor en indflydelse man kan have på at forbedre sådan en proces for dem, der er afskediget – men også for dem, der bliver tilbage.

Det gik også op for mig, at hvis lederen, arbejds miljørepræsentanten og tillidsrepræsentanten i sådan en situation spiller deres roller, som de skal, og lytter til hinanden, så får man det bedste ud af en rigtig lortesituation, som ingen er glade for at være i. Hvis vi har den her sammenhængskraft mellem de forskellige roller, så handler det ikke om, hvem der er lønmodtager eller arbejdsgiver, men om hvilken arbejdsplads vi gerne vil have.

Hvem er dit forbillede?

Jeg er selv fodboldnørd og har altid været begejstret for Søren Lerby – en gammel dansk midtbanspiller fra 80'erne. Han var en slider, han bandt holdet sammen, og når der skulle tages en hård kamp, så gik han forrest. Det forsøger jeg selv at efterleve.

Hvad er det sidste, du har grinet af?

Vi har lige været på vinterferie med et vennepar. Det var i Sverige, så vi brugte det svenske ord kärlek (kærlighed) om rigtig mange ting. Kärlek til mad, til naturen, til hinanden, til at stå på ski osv. Det har vi fundet afsindigt morsomt – at vi bare skal have noget kärlek. ■



BLÅ BOG

Karsten Stegmann, 43 år

Stilling og arbejdsplads:
Hjemmevejleder i Pædagogisk Vejledning og Værestedsteam, Køge Kommune.

Har været tillidsrepræsentant i ca. seks år og fællestillidsrepræsentant i ca. fire år.